

REPUBLIKA

Proces „Centrolewu” wznowiony Adwokaci zrzekli się obrony oskarżonych z powodu niewykluczenia przewodniczącego z kompletu sędziowskiego. Oskarżeni nie odpowiadają na pytania sędziów.

Warszawa, 10 lutego

Dzisiaj rano wznowione zostały rozprawy przeciwko członkom PPS CKW oskarżonym o wywołanie krwawych zamieszek w dniu 14 września r. ub.

Rozprawa została przerwana, jak wiadomo wskutek zastąpienia jednej z oskarżonych dr. Budzińskiej - Tylickiej co łączy się ściśle z tragicznym zgonem na sali adwokata Kornfelda.

Natychmiast po wznowieniu rozprawy dzisiejszej zabrał głos oskarżony b. poseł Dziegielewski i oświadczył, że odrzucenie wniosku obrony o wyłączenie z kompletu sędziowskiego przewodniczącego Neumana

ZMUSZA OSKARŻONYCH DO ZRZECZENIA SIĘ WOGÓLE OBRONY I DO WYSTĄPIENIA POD ADRESEM SĄDU Z PROŚBĄ O NATYCHMIASTOWE ODESŁANIE ICH DO WIEZIENIA, GDYŻ „OSKARŻENI NIE MAJĄ CO ROBIĆ NA SALI SĄDOWEJ W TAKIM STANIE RZECZY” DOPÓKI SĘDZIA NEUMAN PRZEWODNICZY.

Przewodniczący stwierdza, że oskarżony Dziegielewski nie może zabierać głosu imieniem pozostałych współoskarżonych.

W tym momencie kolejno powstają pozostali współoskarżeni, przyłączając się do oświadczenia Dziegielewskiego.

Oświadczenie prokuratora

Z kolei zabiera głos prokurator Kawczak, odplerając zarzuty obrony, która imputowała mu wchodzenie w prawa przewodniczącego i podkreśla niewłaściwość głównego wniosku oraz brak kurtuazji.

— Musiałem zabrać głos, gdyż stano wijsko, zajęte przez obronę, godziło nie w przewodniczącego Neumana, ale w powagę sądu, który jest jedyną ostoją, gdyż znajduje się i sprawiedliwość i praworządność.

Gdyby nie tragiczny wypadek śmierci b. p. adw. Kornfelda, to proces ten byłby się odbył do końca w takiej atmosferze, w jakiej był zapoczątkowany.

Obrona nie wniosła na samym początku procesu o wyłączenie przewodniczącego, w którego sprawiedliwość wątpić nie należy. Dopiero teraz z tem występuje.

Zawiadamiam obronę, że zgłoszenie odpowiedniego wniosku w sprawie incydentu piątkowego miałem polecenie przez władzę przełożoną.

Na te słowa prokuratora odpowiada w imieniu obrony adw. Rundo, który stwierdza, iż nie miejsce tu poruszać kwestję śmierci adw. Kornfelda, bowiem to należy już do przeszłości.

Odpiera zarzuty stawiane obronie, ja koby usiłowała podważyć autorytet sądu, uważa, że zarzut ten jest niesłuszny gdyż jeśli chodzi o ścisłość, to obrona w

swoich szeregach posiada ludzi, którzy tworzyli podwaliny sądownictwa polskiego.

Zabiera głos adw. Berenson, który oświadcza, że proces prowadzony jest w warunkach, które nazywa chorobliwymi. Przyłącza się do wniosku oskarżonych

Przewodniczący: Wniosek oskarżonych co do cofnięcia pełnomocnictw sądu pozostawiam do uznania obrony.

Adw. Berenson: Prosimy o przerwę!

Obrona opuszcza salę sądową

Po przerwie złożone zostało świadectwo lekarskie, stwierdzające chorobę oskarżonej Budzińskiej-Tylickiej, co do której sąd na wniosek prokuratora postanowił sprawę jej wyłączyć.

Następnie głos zabiera adw. Jarosz, który oświadcza, że obrona nie może wziąć udziału w dalszej rozprawie bez plenipotencji, które zostały im cofnięte przez oskarżonych.

WOBEC TEGO OBRONCY GRE-MJALNIE OPUSZCZAJĄ SALĘ ROZPRAW.

Oskarżeni nie chcą zeznawać

Z KOLEI OSKARŻONY DZIEGIELEWSKI ZAPOWIADA, ŻE NIE BĘDZIE UDZIELAŁ SĄDOWI ŻADNYCH WYJAŚNIENI I PROSI O ZWOLNIENIE DO DOMU TYCH, KTÓRZY NIE SĄ ARRESTOWANI, BO MOGĄ SIĘ ZACHOWAĆ NIEODPOWIEDNIE I MOŻE ZAJŚĆ POTRZEBA OSADZENIA ICH W ARREST.

Przewodn.: A WIEC TO GROŹBA? ALE NA TO SĄ ŚRODKI.

W chwili, gdy sąd przystąpił do dalszego badania świadków, oskarżeni kolejno zabierali głos prosząc o odesłanie ich do więzienia, gdyż nie chcą być obecni na sali sądowej.

SĄD POSTANOWIŁ OSKARŻONYCH ZATRZYMAĆ NA SALI, UWAŻAJĄC, ŻE OBECNOŚĆ ICH JEST KONIECZNA.

Przesłuchiwanie świadków

Następnie przystąpiono do dalszego badania świadków przeważnie urzędników policji, zeznających o przebiegu wypadków w dniu 14 września.

Przewodniczący zwraca się do oskarżonych, czy mają wnioski co do zaprzysiężenia świadka.

OSKARŻENI NIE ODPOWIADAJĄ NA ZAPYTANIA PRZEWODNICZĄCEGO.

Świadek Jakubowski podaje opis zajść przed Doliną Szwajcarską zgodnie z aktem oskarżenia.

Przewodn.: Czy oskarżeni mają pytania do świadka?

ZNOW MILCZENIE NA ŁAWIE OSKARŻONYCH.

Świadek Kuśmierski opowiada o tem jak na widok policji tłum począł chować się po bramach. Świadek słyszał strzały, upadł i leżał, gdy policja obok przejeżdżała. Obok niego leżał jakiś osobnik, który strzelał do policji z rewolweru.

— Odezwałem się wówczas do niego — mówi świadek — jak można strzelać do narodu cywilnego? Wówczas osobnik ów skierował broń ku mnie i strzelił dwa razy. Uciekłem.

Przewodn.: W jakim to było miejscu?

— Koło ogrodu Rekienta.

Wybuch bomby

— Czy widział świadek więcej ludzi strzelających?

— Widziałem czterech strzelających do policji.

Św. Duda widział, jak koło tłumy przejechał policjant na rowerze, z którego tłum się naigrawał. Duda widział, jak strzelano za policjantem konnym, który odłączył się od oddziału i bronił się wymachując szablą. Z bramy, w której skrył się świadek padły strzały w kierunku policji.

Św. Kolbiński mówi o tem, jak tłum sam się trącił, uciekając w popłochu. Wybuch bomby ranił świadka w nogę, gdy usiłował przejść do ogrodu Rekienta.

Św. Stanisława Zawisłowska szła ale jami z dzieckiem i w czasie zajść została raniona.

Św. posterunkowy Twardowski: — Konna policja rozpraszała tłum, ja byłem w pierwszej kompanii, która dostała rozkaz padnij. Karabiny mieliśmy gotowe do strzału, jednak nie strzelaliśmy. Aresztowałem Kusiaka, który nie chciał ustąpić miejsca, gdy mu kazałem przechodzić. Znalazłem przy nim rewolwer i 20 nabojeów. Mówił, że w rewolwerze jest 7 kul. Tymczasem sprawdziłem było ich trzy. Nie umiał powiedzieć, co się z pozostałymi stało.

Przewodniczący zapytuje na czem polegał opór Kusiaka.

— Ten pan mówił gdy mu kazał przejść, że ma czas.

— Ale, na czem polegał opór?

— Jeśli komuś się mówi, żeby przeszedł, a obywatel Rzplitej stoi, to w ten sposób stawia czynny opór policji.

Co się działo w Al. Wiazdowskich

Św. Pilarzki: Wybrałem się na spacer z kolegą w Aleje. Widziałem, że w Dolinie Szwajcarskiej ma być wiec Centrolewu. Przechodząc, widziałem członków milicji PPS, z opaskami i dziewczęta, przypinające uczestnikom kokardy,

Przemawiał p. Rogowicz, którego znałem z terenu akademickiego.

Gdy wracałem ze spaceru kolega mój zatrzymał się, gdyż miał aparat i chciał sfotografować pochód.

Zwróciłem mu uwagę, że pochodu nie będzie. Mimo to postaliśmy chwilę. Przez megafony słychać było aż w Alejach krzykliwe przemówienie jakiejś kobiety.

Domyśliłem się, że to dr. Budzińska-Tylicka, bo czytałem w gazetach, że ma mówić.

Widziałem, jak ruszył pochód, otoczony przez członków milicji, nawiązujących b. wszyscy szli w szeregach i nie rozchodzili się. Jacyś osobnicy krzykali: „Nie bójcie się policji”. W tym momencie widziałem oskarżonego Szulmana. Jakiś osobnik zaczął wymyslać policoji, ja mu zwróciłem uwagę, że to niewłaściwe, ale skoczono na mnie: „Co pan tu ma do gadania?”

Rola oskarżonego Szulmana

Gdy nawoływano do stawiania oporu policji, widziałem między agitatorami Szulmana, przynajmniej tak mi się wydało. Byłem wtedy zdenerwowany.

Następny świadek p. Osmański, funkcjonariusz służby śledczej, stwierdza, że Pilarzki w pierwszych swych zeznaniach kategorię wskazywał na Szulmana jako tego, który tłum podjudzał.

Pozostali świadkowie nie wnieśli do sprawy nic nowego.

PRZY KAŻDEM Z ZEZNAŃ PRZEWODNICZĄCY PYTA SIĘ ZNOWU OSKARŻONYCH, CZY MAJĄ PYTANIA, NA CO PODSADNI ODPOWIADAJĄ MILCZENIEM.

P. Henryk Kawecki dyrektorem departamentu w Min. Spr. Wewn.

Warszawa, 10 lutego.
Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie nastąpi kilka zmian personalnych w departamentach ogólnym i politycznym ministerstwa spraw wewnętrznych.

Stanowisko dyrektora departamentu ogólnego objął ma p. Henryk Kawecki, dotychczasowy naczelnik wydziału bezpieczeństwa w departamencie politycznym M.S. Wewn. Dotychczasowy dyrektor departamentu ogólnego p. Zygmunt Zabierzowski, pozostając w stopniu dyrektora departamentu obejmie kierownictwo wielkich prac w dziedzinie samorządu.

Osoba następcy naczelnika Kaweckiego w wydziale bezpieczeństwa — nie jest dotąd wymieniana.

Sprawa zgonu adw. Korenfelda

przedmiotem dyskusji w sejmie. — Wniosek opozycji o obieralności prezesów sądów odrzucony.

Warszawa, 10 lutego
Wczoraj w godzinach popołudniowych przerwano rozpatrywanie budżetu i przystąpiono do rozpatrywania wniosku stronnictwa opozycyjnych łączącego się ściśle ze śmiercią adwokata Kornfelda na sali sądowej.

Jak wiadomo, opozycja składa wniosek za ten wypadek na prowadzącego rozprawę sędziego Neumana i domaga się w związku z tem ustawowego ustalenia że prezesi i wiceprezesi sądów karnych i apelacyjnych mianowani są nie przez ministra sprawiedliwości, lecz z pomocy sędziów.

Nagłość wniosku przyjęto jednogłośnie, poczem również jednogłośnie przystąpiono natychmiast do rozpatrywania go.

Głos zabrał wicemarszałek Car (BB) i stwierdził, że wniosek stoi w związku ze zgonem adwokata Kornfelda, przyczem przyczyna tej śmierci nie została ustalona.

Zmarły liczył lat 75, mimo to opozycja usiłuje zabarwić tendencyjnie całe zagadnienie.

Głos na ławach BB: — Chjena żeruje na trupach!...

Wicemarszałek Car w dalszym ciągu czyni obszerny przegląd zgłoszone-

go wniosku pod względem prawnym i stwierdza, że wniosek ten jest pod względem formalnym prawdziwym horrendum.

Projekt ustawy roi się od błędów za sadniczej natury i przede wszystkim wnioskodawcy oparli się na nieistniejącej już i nieobowiązującej ustawie o ustroju sądownictwa, gdyż ustawa ta została znieważona.

Wnioskodawcy zaś nie zadali sobie trudu przeczytania nawet tej ustawy.

Pozatem we wniosku SA JASKRAWE BŁĘDY, KTÓRE SA-

MODZIELNIE USUNAŁ ZECER DRUKUJĄCY SEJMOWE DUKI.

Zecer ten składając druk sejmowy od wielu lat posiada większą wprawę w redagowaniu wniosków ustawowych aniżeli posłowie opozycyjni, którzy wniosek ten w sejmie złożyli, gdyż z własnej inicjatywy najaskrawsze błędy usunął.

To stwierdzenie wicemarszałka Carra wywołało huragan wesołości w całej izbie i długotrwałe okrzyki na cześć owego anonimowego zecera, który okazał się lepszym prawnikiem, aniżeli 10

posłów adwokatów redagujących ów wniosek.

Aby obronić się zabrał głos adw. Nowodworski, dziekan warszawskiej rady adwokackiej i właściwy autor wniosku, który przyznał, że jest w nim wiele błędów prawnych, ale SPOWODOWANE TO ZOSTAŁO TEM ŻE SKŁADAJĄC WNIOSEK ŚPIESZYŁ SIĘ BARDZO. GDYŻ ZALEŻAŁO MU NA CZASIE.

Wniosek odrzucono większością głosów BB, jako nienadający się pod obrady.

Martwy sezon nie będzie zniesiony

Rząd przyjdzie jednak z wydatną pomocą bezrobotnym

Warszawa, 10 lutego
Sejmowa komisja ochrony pracy w obecności ministra pracy i opieki społecznej Hubickiego i wiceministra Szubartowicza obradowała dziś nad wnioskiem posłów PPS CKW w sprawie u-

chylenia sezonu martwego według art. 5 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Po referacie posła Regera (PPS) wywiązała się dyskusja w wyniku której komisja większością głosów odrzuciła

omawiany wniosek, przyjęła natomiast jednogłośnie następującą rezolucję:

„Sejm wzywa rząd, aby zważywszy wyjątkowy pod względem gospodarczym okres, przyszedł z możliwie wydatną pomocą doraźną bezrobotnym, nie pobierającym zasiłków z funduszu bezrobocia ze szczególnym uwzględnieniem robotników sezonowych, którzy w następstwie kryzysu utracili pracę”.

„Reichstag” zniósł nietykalność poselską dla ściganych sądownie za przestępstwa pospolite. Curtius o wynikach obrad w Genewie.

Berlin, 10 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Po przyjęciu przez Reichstag ustawy znoszącej nietykalność poselską posłów ściganych sądownie za przestępstwa pospolite, urzędy prokuratorskie w poszczególnych krajach związkowych wdrożyły już kroki przeciw wymienionym posłom. W samych Prusach oskarżonych jest 150 posłów do Reichstagu. Z tego na sam Berlin przypada kilkudziesięciu.

Berlin, 10 lutego.
Min. Curtius wygłosił w Reichstagu dłuższe expose, poświęcone w głównej mierze obronie stanowiska delegacji niemieckiej na ostatniej sesji Rady Ligi. Specjalnie szeroko rozwiódł się min. Curtius nad wynikami obrad w sprawie mniejszości niemieckiej w Polsce. Był to pierwszy wypadek oświadczył mowa — że mocarstwo będące członkiem Rady Ligi zrobiło użytek z prawa zwrócenia uwagi rady na naruszenie po stanowień o ochronie mniejszości. Akty te nabrały specjalnego charakteru skutkiem tolerowania i popierania ich przez czynniki rządowe polskie.

Całokształt sprawy po zakończeniu obrad był tak jasny, że przeprowadzenie dalszych dochodzeń, przez przesłuchanie przewodniczącego komisji mieszanej górnośląskiej lub też przez powołanie neutralnej komisji ankietowej okazało się już zbyteczne.

Na podstawie przedłożenia naszego — mówił min. Curtius — Rada powzięła niezwłocznie decyzję. Rada Ligi w uchwale swej nie mogła wyciągnąć z pozabawienia praw wyborczych konsekwencji polegającej na uznaniu wyborów za nieważne. Mniejszość górnośląska wyraziła nie oświadczyła, że w sprawie pozabawienia jej praw wyborczych zwróciła się do instancji polskich i, że zastrzega sobie na później wniesienie odrębnej skargi przez Radę Ligi.

Dla mniejszości niemieckiej w Poznańskim i na Pomorzu uchwała Rady pozostawia ten sam sposób postępowania.

Uchwała w tych warunkach ogranicza się zatem do zwrócenia uwagi na stronę polityczną pozabawienia prawa wyborczego. Ta strona uchwały objęta została przez późniejszą decyzję w sprawie aktów gwałtu i szeregu systemów dającego podstawę wydarzeniom, tem sa-

mem więc potępienie Polski przez Radę znajduje zastosowanie również do wyda rzeń w Poznańskim i Pomorzu.

Następnie min. Curtius przystąpił do

wyliczenia korzyści, jakie zdaniem jego przynosi stronie niemieckiej raport przyjęty przez Radę oraz omówił stosunki niemiecko - francuskie.

10 procentowy dodatek będzie pobierany od uposażeń służbowych

Warszawa, 10 lutego.
Sejmowa komisja budżetowa obradowała dziś nad przedłożonym przez rząd projektem ustawy o poborze 10-procentowego dodatku do niektórych podatków i opłat stemplowych.

Na wstępie obrad referent wiceminister dr. Polakiewicz stwierdził, że zniesienie tej ustawy przez rząd dało niektórym pismom opozycyjnym podstawy do uderzenia na alarm i do insynuowania, jakoby rząd nakładał nowe ciężary podatkowe na społeczeństwo. Referent zastrzega się z całym naciskiem że tego rodzaju interpretacja jest najzupełniej z prawdą niezgodną, złośliwa i zmyślona i niema nic wspólnego z rzeczywistością.

Dodatek 10-procentowy do podatku i opłat stemplowych pobierany jest już od czterech lat, ale nigdy nie był on oparty na specjalnej ustawie i jedynie w budżecie, lub ściślej w ustawie skarbowej dawano rządowi prawo do pobierania tego podatku.

Dodatek 10-procentowy pobierany jest od lipca 1926 roku i od tego czasu

pobierany jest stale. Rząd uważa, że pobieranie tego dodatku powinno być oparte na ustawie specjalnej i to w interesie właściwego ustawodawstwa podatkowego.

Jedyną zmianę, jaką rząd projektuje jest przepis o pobraniu 10-procentowego dodatku również i od podatku dochodowego od uposażeń służbowych, które dotychczas dodatkowo nie podlegały.

Po dłuższej dyskusji komisja przyjęła w większości głosów posłów klubu BB wniosek rządowy bez zmiany.

W toku dyskusji, w której jeszcze raz poruszono zagadnienie obniżenia pensji urzędniczych referent poseł Polakiewicz w imieniu rządu zapewnił komisję, że rząd obecny nie ma zamiaru obniżyć pensji urzędniczych i dane mu w ustawie skarbowej uprawnienie do obniżenia pensji o 15 proc. uważa należny tylko jako ultima ratio i wykorzystanie tego uprawnienia może nastąpić tylko w ostatecznym wypadku, kiedy sytuacja skarbu pogorszy się w dalszym ciągu.

Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej!

Również dziś podamy **że Główna Wygrana** wczorajszego cudenienia klasy IV-iej do ogólnej wiadomości.

zł. 100.000 (sto tysięcy)

Na № 73.313

Padła znów w naszej **Najszczęśliwszej Kolekturze**. — Moca wielkich i czestych wydranek naszych, wzywamy wszystkich chętnych zdobywca **Fortuny** — Majatku do kupna losów do obecnej IV klasy jak również do nadchodzącej **wielkiej V klasy**

w biurach naszej **Prawdziwie najszczęśliwszej kolektury**

E. LICHTENSTEIN

Lódź, PIOTRKOWSKA 11

Lódź, PIOTRKOWSKA 72 (Gm. Gr. Hotelu),

Centrala Kolektury Warszawa Marszałkowska 146.

DZIŚ W RADIO Godz. 22.55
Film dźwiękowy „MONTE CARLO”

Gwałtowna obstrukcja hitlerowców w parlamencie

Berlin, 10 lutego.
(Telegram własny)

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu hitlerowcy w gwałtowny sposób prowadzili obstrukcję przeciwko nowemu regulaminowi obrad, który uniemożliwia wywoływanie awantur. Posiedzenie parlamentu było dwukrotnie odroczone z powodu opuszczenia sali obrad przez grupy opozycyjne.

Gen. Weygand przewodniczącym najwyższej rady wojennej

Paryż, 10 lutego.
(Telegram własny)

W najbliższych dniach gen. Weygand zostanie zamianowany przewodniczącym najwyższej rady wojennej. Marszałek Petain, który dotychczas zajmował to stanowisko obejmie dowództwo nad flotą napowietrzną.

Otruła dziecko i popełniła samobójstwo

Stanisławów, 10 lutego.

Wczoraj w Stanisławowie rozegrała się wstrząsająca tragedia. Żona posterunkowego policji Józefa Żukowa, dowiedziawszy się od lekarza, iż jej 5-miesięczny synek na zawsze postradł wzrok, wzięła mu do ust jakąś truciznę i następnie sama popełniła samobójstwo.

Matkę z dzieckiem przewieziono do szpitala, w którym po kilku godzinach zakończyli życie.

Strejk górników angielskich zakończony

Londyn, 10 lutego.

Przedstawiciele właścicieli kopalni i robotników kopalni południowej Walii podpisali porozumienie na przeciąg lat trzech. Nieuzgodnione jeszcze sprawy sporne będą oddane do rozstrzygnięcia arbitrowi.

FALA PESYMYZMU.

Fala pesymizmu zalała Europę, a więc i Polskę. Powstało sto teorii o sposobach zwalczania powszechnego kryzysu, ale żadna z tych teorii nie dała praktycznych rezultatów. Rządy i organizacje społeczno-gospodarcze stosują środki zapobiegawcze i łagodzące przeciw chorobom kryzysowym, ale okazuje się, że są to jedynie paljatywy albo leki chybione. Choroba jest organiczna, głęboko tkwiąca, uparta i złośliwa. Medycyna gospodarcza jest za słaba i chwiejna, aby zastosować zabiegi radykalne.

Przy pesymistycznym nastroju mnożą się jeszcze głosy, że to dopiero P O C Z A T E K, że będzie jeszcze gorzej... Jak to „gorzej” ma wyglądać, tego oczywiście nikt nie wie. Niektórzy, chcąc za wszelką cenę uzmysłowić sobie czarną przyszłość, czerpią swe pomysły z przeszłości: „będzie tak, jak podczas wojny światowej na tyłach”, albo: „będzie bolszewizm na Zachodzie”. Określenia te są dowolne i ich autorzy zapominają o tem, że inne przyczyny historyczne dają inne skutki, że form zarówno dobrobytu, jak i upadku jest nieograniczona ilość i dlatego nie wiadomo, co nas czeka.

Oczywiście, opieranie się falę pesymizmu przez optymistyczny pogląd na rzecz jest nierealne, gdyż taki optymizm znów jest czemś dowolnym, nie opartym na żadnej argumentacji, niesprawdzalnym. Dadzą się natomiast umotywić pewne porównania pomiędzy Polską a Zachodem i dadzą się z tych porównań wycląnąć pewne wnioski.

Ogólnie przeważa u nas przekonanie, że w Polsce jest najgorzej, a na Zachodzie jest lepiej. Tak nie jest jednak. Jasne jest, że najbardziej boli to, co N A S boli, a najłżejszy jest zawsze ból bliźniego naszego. Przy obiektywnym jednak porównaniu okazuje się, że w Polsce nie tylko nie jest najgorzej, lecz względnie jest ZNACZNIE LEPIEJ, ANI ŻELI NP. W NIEMCZECH, AUSTRJI ALBO W ANGLJI. Działa tu biologiczne prawo, że im organizm jest prostszy w konstrukcji, tem jest oporniejszy na wpływy i cierpienia zewnętrzne. Pierwsiaki potrafią w najgorszych warunkach przetrwać przez lata całe w stanie pół-marowym i przy najmniejszej zmianie na lepsze znów ożyć. Gilzde przecina się na pół i każda połowa żyje oddzielnie. Oderwane członki gadów odrastają w szybkim czasie. Rany zwierząt zablizniają się o wiele prędzej, aniżeli ludzkie. To prawo biologiczne stosuje się również do stosunków społecznych: im społeczeństwo jest mniej rozwinięte, tem przezwyciężenie trudności jest łatwiejsze i mniej bolesne. Im mniej jest gospodarczo skomplikowane, tem łatwiej się kurczy i przeżywa kryzys. Widzimy to samo zresztą w świecie gospodarstwa prywatnego: wielka firma podczas kryzysu podupada i marnieje i trudno jest znaleźć środki, aby znów pobudzić ją do życia. Małe przedsiębiorstwo, uderzone batem kryzysu, cherleje, stania się, pogrąża w nędzy, ale wystarcza promień koniunktury, by znów ożyło i rozwinęło się.

W porównaniu z wielkimi mocarstwami przemysłowymi Europy jesteśmy takim małym „przedsiębiorstwem” państwowym, takim nieskomplikowanym stosunkowo społeczeństwem. Nasz kryzys przyszedł szybko, o wiele wcześniej, aniżeli go odczuły zachodnie potęgi. Dotknął nas już pierwszy powiew wietrzyka, kiedy ich zwałł dopiero huragan. Warsztaty pracy wielkoprzemy-

słowej w Europie jeszcze pracowały pełną parą, gdy u nas spadek cen rolnych i wszelkich surowców wywołał już niszczycielski przełom. Ale nie wolno nam zapominać o tem, że bliższe 70 procent ludności polskiej żyje bezpośrednio z roli, że ta ludność potrafi się zamknąć w gospodarce naturalnej, niejako odcięta od świata zewnętrznego i żyć poprostu „z ręki do ust”, albo lepiej ze stodoły do żołądka. Dla 70 bliższe procent mieszkańców Polski głód, jako pojęcie fizyczne, nie grozi, a grozi co najwyżej nędza, która i tak jest i była przez lata całe nieodłącznym towarzyszem i sublokotorem polskiej chaty. Pozostaje 30 procent ludności miejskiej: proletariatu przemysłowego, kupiectwa, rzemiosła, przemysłu, inteligencji zawodowej. Tutaj jest doprawdy źle, ale przecież CAŁKOWICIE ich praca i produkcja nie ustanie i ustać nie może. Jakies potrzeby istnieją i jakies środki ich zaspokojenia też. Pamiętamy przecież, że podczas okupacji niemieckiej i austriackiej podczas wojny światowej, kiedy b. Kongresówka była zupełnie odcięta od świata, a okupanci zabierali wszystko prawie darmo kiedy nie mieliśmy znikąd dopływu ani kapitałów, ani surowca, ani wytworów przemysłowych, kiedy nasz bilans płatniczy i handlowy był prawie równy zeru, jakoś się i tak to wszystko kreciło, choć w sposób ograniczony i nędzny. Z owych 30 procent, o których mowa, połowa może obiektywnie liczyć

na jakies zarobki i środki życia. Pozostaje 15 procent ludności polskiej, rzeczywiscie bezbronnej i wystawionej na brak ostateczne. Tutaj musi już bezwzględnie wkroczyć państwo i zapewnić tym ludziom minimum egzystencji, choćby najcięższej pojęte. Za tą siódmą część ludności naszej jest już państwo odpowiedzialne moralnie, prawnie i politycznie.

Tutaj jednak wylania się sprawa państwa z innej strony. Przy ogólnym ubożeniu i jeszcze takim, jakie może nastąpić w przyszłości w miarę rozszerzania się kryzysu, państwo osłabione jest w swych podstawach finansowych przez spadek normalnych wpływów z podatków i opłat. Ponieważ z próżnego i Salomon nie należy, przeto ta troska musi być wydzielona z kompleksu wewnętrznego i przesunięta na inną płaszczyznę, tym razem już zupełnie polityczną: dziś, w dobie kryzysu bardziej niż kiedykolwiek istnieje odpowiedzialność rządu na terenie stosunków naszych z innymi państwami zarówno w dziedzinie międzynarodowej polityki, jak i finansów i handlu. Tylko dobra koncepcja w polityce zagranicznej, powiązanie naszych interesów z interesami świata, może zapewnić Polsce absolutnie niezbędną pomoc i oparcie, czy w postaci pożyczek i inwestycji zagranicznego kapitału, czy też pomyślnych układów handlowych, dających nam możliwość eksportu, choćby ograniczonego przez względy kryzyso-

we. Moment zagranicznej polityki polskiej może od dziesięciu lat nie być tak ważny, jak obecnie. I dlatego wbrew wszelkim pozorom, nie zagmatwane stosunki wewnętrzne - polityczne, nie sprawy sejmowe, nie walka partji i grup w Warszawie jest kwestją najważniejszą, ale cicha, skomplikowana, nieujawniana często niemi, snute i plecione w ministerstwie spraw zagranicznych są temi niemi, które utrzymać mają w obecnym okresie Polskę na powierzchni jakiejś takiej gospodarczej egzystencji. O tem się nie wie, o tem się nie mówi, temj sprawami nie zajmuje się opinja publiczna, zajęta dziś efektownemi ruchami na terenie wewnętrznej polityki, walkami i fajerwerkami opozycji i rządu.

Ale dla naszego życia codziennego, dla ekonomicznego rozwoju, a choćby nawet istnienia tysiąc razy ważniejsze są posunięcia w sprawie wielkiej pożyczki francuskiej inwestycyjnej dla budowy kolei i elektryfikacji, spokojne badanie giełdy nowojorskiej, kombinacje z bankami londyńskimi, sprawa ratyfikacji traktatu przez parlament Rzeszy.

W zgiełku i harmidrze ostatnich dni rzeczy te mijają bez echa. Ale na nich opiera się dziś nasza egzystencja i optymistyczniejszy pogląd na przyszłość, a nie na głośnych sporach o politykę, która przysłała nam jasny pogląd na sytuację i jeszcze bardziej zagęszcza i tak ciężką w Polsce atmosferę.

Czesław Ostaszewski.

Oświata w Polsce

cieszy się opieką rządu. — W ciągu jednego roku wybudowano blisko tysiąc izb szkolnych

Warszawa, 10 lutego.

Na wstępie dzisiejszego posiedzenia sejm ułożył poseł Antoni Michalski słuchanie poselskie, poczem przystąpiono do rozpatrywania budżetu ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Sprawozdawca poseł Zdzisław Stroiński podkreślił, że budżet tego ministerstwa w wydatkach wynosi 444.605.603 zł. Po uwzględnieniu już wniosków oszczędnościowych.

Omawiając kwestję powszechnego nauczania referent podnosi, że do końca roku 1930 wybudowano w Pol-

sce nie licząc Śląska 9729 izb szkolnych przy pomocy skarbu w wysokości 23 milj. zł.

Poziom szkolnictwa w ostatnich latach znacznie się podniósł. Od 1927 roku rozpoczyna się wzrost etatów nauczycielskich. Preliminarz przewiduje dalsze powiększenie etatów o 3080. Przechodząc do omawiania sprawy dobrego nauczycielstwa mówca wskazuje, że ministerstwo urządza kursy wakacyjne, które pogłębiają wiedzę nauczycieli.

Zasługą dwóch ostatnich ministrów jest to że stworzyli oni moralne podstawy dla szkolnictwa stawiając ideę pań-

stwowego wychowania. Niemniejszą opiekę rozciąga się i na szkolnictwo średnie. W rezultacie referent wnioskuje o przyjęcie budżetu w brzmieniu komisji. Po przeprowadzeniu dyskusji zabral głos marszałek sejm w sprawie interpelacji zgłoszonej na poprzednim posiedzeniu sejm przez posła Birkenmayera co do słów wypowiedzianych przez posła Kaweckiego, podczas mowy posła Galicy.

Marszałek oświadcza, że naskutek jego wezwania 64 świadkowie incydentu złożyli swe pisemne relacje o tem zajściu, otrzymał kilkadziesiąt pisemnych oświadczeń.

Wobec jednak sprzeczności tych relacji i nie chcąc wprowadzać niebezpiecznego precedensu ustalania przebiegu posiedzenia na podstawie relacji większości posłów i nie mogąc zatem stwierdzić, czy wśród ogólnej wówczas wrzawy nie padły ze strony posła Kaweckiego inne jakies słowa — marszałek postanowił oprzeć się na formalnym kryterjum, że w pierwszych zapiskach biura stenograficznego zapisany jest okrzyk posła Kaweckiego. „Nie chcieliśmy pomagać Niemcom”. Na tem posiedzenie przerwano.

Wysiedlanie cudzoziemców

ze Stanów Zjednoczonych

New York, 11 lutego.

Prezydent Hoover zażądał przyznania 500.000 dolarów dla biura imigracyjnego. Suma ta ma być przeznaczona na wysiedlenie niepożądanych cudzoziemców ze Stanów Zjednoczonych.

Moskwa, 10 lutego.

Komisarz spraw zagranicznych Litwinow wystosował notę do Ligi Narodów, w której wyraża zgodę Sowieców na udział w komisji paneuropejskiej.

Nowy udany eksperyment Marconiego

Cita del Vaticano, 11 lutego

Senator Marconi dokonał eksperymentu w centrali radiotelegraficznej z aparatem „duplex”, dzięki któremu posługiwać się można systemem komunikacji radiowej w taki sam sposób, jak aparatem telefonicznym. Eksperyment dokonany w ciągu nocy dał doskonałe rezultaty. Senator Marconi rozmawiał ze stacjami w Anglii i Stanach Zjednoczonych. Aparat „duplex” jest kopją jedynego dotychczas aparatu, znajdującego się na jachcie „Elektra”, należącego do Marconiego.

Nowy spiszek w Turcji

Aresztowanie 15 kobiet w Stambulu

Paryż, 10 lutego

Według doniesień ze Stambulu, władze tureckie wpadły na trop nowego sprysiężenia rewolucyjnego, wymierzonego przeciwko modernizacyjnej akcji Kemala Paszy.

W Stambule aresztowano wczoraj 31 osób, w tem 15 kobiet. Kilkanaście kobiet aresztowano również w Brusselu.

Marynarka amerykańska wydała rocznie 344 miliony dolarów

New York, 10 lutego.

(Telegram własny).

Izba reprezentantów zatwierdziła budżet marynarki. Stany Zjednoczone w roku bieżącym wydadzą na utrzymanie floty 344 miliony dolarów. Wydatki w porównaniu z rokiem ubiegłym, zostały zredukowane o 36 milionów dolarów. — Marynarka będzie rozporządzała tysiącem samolotów.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą. CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

Tomaszów-Mazowiecki.
(Telefonem od własnego korespondenta)
BANDYTA WPADŁ W RĘCE POLICJI.
Wczoraj donosiliśmy o ujęciu zbiega Władysława Piaskowskiego we wsi Czermilice. Wdrożone przez policję tomaszowską dochodzenie ustaliło, że schwytany dokonał swego czasu zbrodni we wsi Rekawice.
Napadł on na idącą polem Anielę Nowicka, którą zgwałcił i której zrabował portmonetkę z pieniędzmi. Okutego w kajdany zbrodniarza odstawiono do więzienia.

WYBÓR PREZESA RADY MIEJSKIEJ.
W najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie rady miejskiej. Na porządku dziennym, między innymi, znajdzie się również sprawa wyboru nowego przewodniczącego rady miejskiej na miejsce p. Dzieciolowskiego, który w ub. tygodniu opuścił Tomaszów.

3602 BEZROBOTNYCH.
Z tygodnia na tydzień wzrasta bezrobocie na terenie naszego miasta. W ub. tygodniu zanotowano 2602 bezrobotnych, co stanowi wzrost o 80 osób. Z wszelkich zasilków korzysta 564 bezrobotnych.

ARARAT W TOMASZOWIE.
Dziś w sali kina „Odeon” odbędzie się gościnny występ artystów teatru „Ararat” w rewii „W niebie jarmark”.

ZATARG RZEZNIKÓW Z GMINĄ ŻYDOWSKĄ.
W związku z obniżeniem cen mięsa kszerszego rzeźnicy żydowscy ograniczyli do połowy ubój bydła, wskutek czego zmniejszyły się dochody na rzecz gminy żydowskiej.

Zarząd gminy postanowił więc podwyższyć opłatę od uboju sztuki bydła o 1 zł. Na tem tle wynikł zatarg, który został jednak niezwłocznie zlikwidowany i uchwała gminy została cofnięta.

ZAWODY PING-PONGOWE.
Rozegrane zawody propagandowe w ping-ponga między łódzką drużyną „Kamień” a tutejszym „Hakoahem” zakończyły się zwycięstwem gości w stosunku 2:1.

Radioprogram.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA”.
ŚRODA, dnia 11-go lutego.
Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.
12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych z firmy A. Klingbeil. Piotrkowska Nr 160 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin 13.25—15.50: Przerwa. 15.50—16.10 „Radjokronika” — wygłosi dr. M. Stępski (tr. z Warsz.), 16.15—16.45 Program dla dzieci z Warszawy. 1. „Zapusty” — obrazek J. Porazińskiej. 2. „Żywy czy buty?” — feljeton W. Grabińskiej. 16.45—17.15: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.15—17.40: Odczyt z Wilna. „Mularstwo wleńskie dawniej, a dzisiaj” — wygłosi p. Jerzy Wysokiński. 17.45—18.45: Koncert popularny z Warszawy. Tańce w wykonaniu Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimieńskiego. 18.45—19.10: Rozmaitości. 19.10—19.25: Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następnny. 19.25—19.40: Odczyt zorganizowany przez komit. „Dni Przeciwegruźliczych w Łodzi”. Jeszcze o gruźlicy — mleko i gruźlica — wygłosi lekarz weterynarii dr. Nehrebecki 19.40—19.55: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 19.55—20: Płyty gramofonowe z Warszawy. 20—20.15: Feljeton z Krakowa „Mercato di fiori” — wygłosi p. St. Broniewski. 20.15—20.30: Pogadanka radiotechniczna z Warszawy. 20.30—21.10: Koncert muzyki popularnej z Warszawy. Wykonawcy: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Halina Dudziówna (sopran). 21.10—21.25: Kwadrans literacki Nowela Londona „Historia Keesna” z Warszawy. 21.25—22: Dalszy ciąg koncertu z Warszawy. 22—22.15: Feljeton p. t. „Dzieje afisza” — wygłosi red. J. Sokolicz (tr. z Warsz.). 22.15—22.35: Koncert solistów ze Lwowa. 22.35—24: Komunikaty: PAT, meteor., policyjny sportowy oraz muzyka taneczna z Warszawy.

Komunikat Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej z Warszawy. 15.50—16.10: „Wisła w dziejach gospodarczych Polski” — wygłosi p. St. Glinka (tr. z Warsz.). 16.15—17.15: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.15—17.40: „Zwyczajne zapusty w Polsce” — wygłosi dr. K. Zawistowicz (tr. z Warszawy). 17.45—18.45: Koncert kameralny z Warszawy. Wykonawcy: Zofia Dobrowolska-Pawłowska (sopran), Marjan Dąbrowski (fortepian), Józef Ozimieński (skrz.) i L. Urstein (akomp.). 18.45—19.10: Rozmaitości. 19.10—19.20: Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następnny. 19.20—19.40: Odczyt zorganizowany przez komit. „Dni Przeciwegruźliczych w Łodzi”. Jeszcze o gruźlicy — mleko i gruźlica — wygłosi lekarz weterynarii dr. Nehrebecki 19.40—19.55: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 19.55—20: Płyty gramofonowe z Warszawy. 20—20.15: Feljeton z Krakowa „Mercato di fiori” — wygłosi p. St. Broniewski. 20.15—20.30: Pogadanka radiotechniczna z Warszawy. 20.30—21.10: Koncert muzyki popularnej z Warszawy. Wykonawcy: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Halina Dudziówna (sopran). 21.10—21.25: Kwadrans literacki Nowela Londona „Historia Keesna” z Warszawy. 21.25—22: Dalszy ciąg koncertu z Warszawy. 22—22.15: Feljeton p. t. „Dzieje afisza” — wygłosi red. J. Sokolicz (tr. z Warsz.). 22.15—22.35: Koncert solistów ze Lwowa. 22.35—24: Komunikaty: PAT, meteor., policyjny sportowy oraz muzyka taneczna z Warszawy.

„CZWARTEK, dnia 12-go lutego.
Godz. 11.58—12.10: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 12.10—12.35: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil Łódź, Piotrkowska Nr. 160. 12.35—14: Koncert szkolny z Filharmonii Warsz. Wykonawcy: Orkiestra Filh pod dyr. Józefa Ozimieńskiego, Maria Modrakowska (sopran), Kazimierz Wilkomirski (wiolonczela) i L. Urstein (akomp.). W programie muzyka czeska i rosyjska 14—15.35: Przerwa. 15.35—15.50: ...

Dr. med. J. POLAK
Choroby wewnętrzne i Allergiczne.
(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm.)
Ul. 6-go Sierpnia 22 front
Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie od godziny 6-ej do 7-ej. — w niedziele i święta od godz. 11-ej do 12-ej

1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi
„SPLENDID”
Dziś i dni następnych!
Paryż rozkoszy i światła. Paryż z nocami bez snu. Wspinał się arcydzieło śpiewno-dźwiękowe produkcji europejskiej
„Pod dachami Paryża”
w wykonaniu słynnego śpiewnika Bulwarów
ALBERTA PREJEAN oraz **POLI ILLERY** uroczej
Nadprogram **FLECK I FLECKIE** Początek o 6, 8 i 10 w.
Ceny miejsc: zł. 1, 2 i 3.

CZEKOLADA „Phutos”
DLA DIABETYKÓW
absolutnie wolna od cukru i sacharyny.
LENKISTRAWIA. POZYWNA I SMACZNA.
KOPJE PLANÓW RYS. TECHN. e. t. c.
R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ-PIOTRKOWSKA-100
TEL. 111-72

BAL PRACOWNIKÓW KASY CHORYCH.
Tradycyjny bal polskiego związku pracowników kasy chorych m. Łodzi odbędzie się w roku bieżącym w nadchodzącą sobotę t. j. 14-go lutego w salach związku harcerstwa polskiego przy ulicy Ewangelickiej Nr. 9
Fakt, że dotychczasowe bale polskiego zw. pracown. kasy chorych m. Łodzi należały do najpiękniejszych zabaw karnawałowych, jest rekoniem, że i bal tegoroczny wypadnie najpiękniej.

Owoc grzechu Powieść z życia łódzkiego

Napisana dla „Republiki” **Jerzy Zawieyski.**

Pogrzeby były uroczyste. Szła zawieszona orkiestra, która grała marsze żałobne, oddział żołnierzy z karabinami, ksiądz, pastor, lub pop.
Janek przychodził tu od wielu dni i zawsze z tą samą nadzieją, że może czegoś się dowie. Przed szpitalem nic się nie zmieniło. Był ciągle ruch wychodzących i wchodzących, pogrzeby, zmiany, ranni w oknach... Kobiety, które były pod parkanem z dziećmi na rękach zebrały. Był mróz, więc chodziły tam i z powrotem, tam i z powrotem, a gdy ktoś z bramy wychodził lub wchodził — prosiły o chleb, albo o zupełny obiad.
— Maż na wojnie... — wołały z płaczem jedna przez drugą. Ale, rzadko kiedy wynosił im ktoś garnuszek stawy...
Janek przypatrywał się tym scenom codziennie. Znał także wszystkich niemal wartowników. Jeden z nich wydawał mu się dosyć ludzki, o dobrym sercu, gdyż zawsze po zejściu z warty dawał dzieciom kawalki cukru i chleba. Ostał się z nim porozmawiać. Uparzył moment, gdy nikt z zewnątrz się nie zbliżał, podszedł do wartownika i zaczął mówić. Mówił przedko i bezładnie. — Ze ten gmach — to szkoła. Gimnazjum. Przed kilku miesiącami zdał tu egzamin do czwartej klasy, ale wtedy wybuchła wojna. Miała potrwać trzy miesiące, a tu już piąty mija i nic. Czy pan, żołnierzu, na warcie, który był na wojnie, — nie wie, kiedy wojna się skończy?

W tej chwili zajęła karetką z ranionymi. Żołnierz powrócił na swe miejsce. Przez uchylone okna karetki doszedł uszu Janka jęk rannych:
— O, Jezu...
Janek, nie czekając odpowiedzi wartownika pobiegł czempredzej do domu, na Slezynę. Biegając co tchu, rzucił w przestrzeń zimną i niema, swoje uporczywe pytanie:
— Kiedy? Kiedy?...
Trudno było Jankowi pogodzić się z myślą, że mundur pozostanie długo jeszcze w szafie, okryty prześcieradłem, nim nadejdzie ten dzień, gdy będzie mógł go włożyć i pójść do szkoły. W umyśle Janka te dwa pojęcia: wojna i szkoła

ła wykluczały się wzajemnie. Nie mógł! Pojąć ich związek, który narzucała mu rzeczowy stość.
— Wojna — więc szkoły zamknięte. Tak mówili wszyscy.
To właśnie było najtrudniejsze do zrozumienia. W listach do ojczyma, który jeździł teraz po morzu Czarnem i, który tak blisko był wojny — prosił, aby mu te sprawy wyjaśnił. Ojczym odpisywał rzadko. Listy przychodziły otwarte i wiele miejsc było zakreślonych przez cenzurę. Potem przychodziły coraz rzadziej, aż wreszcie słuch o ojczymie zaginął.
Nie było zatem nadziei na jakąkolwiek odmianę na lepsze. Odwrotnie — teraz za czynało się najgorsze.
Z ma była ciężka, zapasy, które kiedyś z panną Manią i matką poczynili — wyczerpały się już dawno. Pieniądze, złożone w kasie na naukę Janka, przepadły wraz z ucieczką Moskali. Zarobków nie było żadnych. Groził głód. Powstały się komitety, w których rozdawano dary z Ameryki dla najbardziej potrzebujących, pół kilograma mąki dwa razy w tygodniu i trochę ciepłej zupy, po którą chodziła codziennie Strumiłłowa, wystając w ogonkach całymi godzinami. — Przez długi szereg miesięcy żył tylko darami z komitetu. Zrana piła gorącą wodę, zasypaną mąką, a w południe i wieczorem po szklance zupy. Najtrudniejsza sprawa była z opałem. Na Slezynę rozwiązano ją w prosty sposób. Zaczęto rąbać i brać na opał: płoty, drzewa przydrożne, bramy, nawet poręcz w klatkach schodowych. Nektórzy także wyruszyli na cmentarz i rabali krzyże. W ten sposób zginął piękny debowy krzew na grobie Ostrogi wraz z tablicą, na której wypisane były słowa:
„Niech Ci ziemia lekka będzie... Niech Cię Bóg przyjmie do siebie... Gdzie spojrze, to Cię niema... Wszędzie mi brak Ciebie... Straskana żona i syn”.

Na Slezynę nie było ani jednego płu tu i ani jednego drzewka, a zima dawała się coraz dotkliwiej we znaki. Wyruszone wtedy do pobliskich miejscowości, gdzie były lasy. Razem z innymi chodzili tam: Janek Strumiłłowa i panna Mania. Las był za Andrzejowem pod Galkówkiem, to też trzeba było wstawać o czwartej zrana, aby przed zmrokiem dotrzeć z powrotem na Slezynę. W lesie była bardzo ciężka praca. Trzeba było najpierw zrabować drzewo, a potem obrabować konary i gałęzie. Kto miał piłę — robota szła mu łatwiej. Nieraz przez cały dzień zdołał wszyscy troje oparać się tylko z jednym świerkiem. C agneli potem drzewo na sznurku, którym przewijali się na piersiach i szli, jak w zaprzęgu. Trudno było ciągnąć pnie, a szczególnie podczas odwilży — to też droga powrotna wydawała się nieskończona i daleka. Wyprawę po drzewo urządzali co dwa tygodnie.
Początek jednej z takich wypraw, gdy spoczywali na Stokach, siedząc na piłku, zapytała nagle pana Mania.
— Janiu, o co się biją?...
Janek nie od razu pojął sens tych prostych słów. Pana Mania musiała je kilka razy powtórzyć. Patrzyła przed siebie, utkwivszy wzrok w jakiejś kałuży i kilkakrotnie powtarzała pytanie już nie w stronę Janka, a raczej rzuciła je przed siebie, w zimną i głuchą przestrzeń:
— O co się biją?...
Wszystkimi drogami, jakie prowadziły do Łodzi, od strony Andrzejowa i Widzewa szli w zaprzęgu skuleni, obdarci, wynędzniali ludzie, przeważnie ze Slezynę, ciągnąc na sznurach pracownicze zrabane pnie... Drzewo podskakiwało na kamieniach i wybojach, a odgłos ciągłych uderzeń stwarzał monotony rytm, który łączył się w jedno z rytmem prostych słów panny Mani:
— O co się biją? O co się biją?...
(D. c. n.)

WYPOWIEDZENIE UMOWY W PRZEMYSLE

ma nastąpić w końcu bieżącego miesiąca Wielki przemysł domagać się będzie zmiany warunków pracy i płacy.

W dniu wczorajszym zanotowaliśmy wiadomość o wielkich zmianach, które mają rzekomo nastąpić w przemyśle włókienniczym w Łodzi. Zmiany te, według lansowanych wersji polegają na wypowiedzeniu umowy zbiorowej, zawartej w swoim czasie między związkami przemysłowców i włóknarzy.

W świetle zebranych przez nas informacji sprawa przedstawia się następująco:

LUTY
11

ŚRODA

Dzisiaj Objaw. N. M. P.
Jutro Eulalii P.

Wschód słońca	7.00
Zachód słońca	4.40
Wschód księżyca	3.39
Zachód księżyca	10.41
Długość dnia	8.33
Przybyło dnia	1.50

Z rady miejskiej. Następne posiedzenie jutro

W czwartek, dnia 12-go lutego r. b., o godzinie 19-ej i pół, odbędzie się kolejne posiedzenie rady miejskiej.

Na porządku obrad znajdują się między innymi następujące sprawy: projektowanego podwyższenia podatku od lokali, zmiany statutów o podatku za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach itd. i o podatku od towarów przewożonych drogami żelaznymi, statutu o poborze miejskiej opłaty kancelaryjnej i ustalenia nowych opłat za świadczenia miejskich zakładów kąpielowych.

Majątek m. Łodzi

Nieruchomości łódzkie oszacowano na 869 milj. zł.

Powszechny zakład wzajemnych ubezpieczeń opracował ostatnio szczegółowe zestawienia, dotyczące liczby i wartości nieruchomości, znajdujących się na terenie Łodzi, ubezpieczonych od ognia.

Jak z tego wynika — w r. ub. ubezpieczonych było ogółem 7.725 obiektów nieruchomości, w czem 93 zakłady użyteczności publicznej, 39 budynków — świątyni, oraz 7.593 innych obiektów nieruchomości.

Z ogólnej liczby ubezpieczonych obiektów nieruchomości liczba budynków mieszkalnych wynosi 16.470, z czego 156 przypada na zakłady użyteczności publicznej, 66 na świątynie (zabudowania parafialne), oraz 16.248 innych budynków, wreszcie budynków niemieszkalnych (szopy, magazyny, budynki gospodarcze — stajnie, obory i inne) 26.615 budynków, z czego 368 budynków należy do obiektu nieruchomości użyteczności publicznej, 198 — należy do świątyni, 25.949 to budynki różnego przeznaczenia.

Wszystkie te budowle oszacowane są na sumę 868.924.730 zł. Budowle te ubezpieczone są na sumę 814.444.690 zł. zaś składki ubezpieczeniowe, wpłacane przez właścicieli tych obiektów, wyniosły w r. ub. 545.313 zł. (a).

Lekarz-dentysta

F. Horowicz - Kopciovska

ordynuje codziennie od g. 9-ej do 2-ej
Moniuszki No 5, tel. 106-83.

Szereg firm przemysłowych, należących do wielkiego związku, od pewnego czasu domaga się zmiany obowiązującej umowy, która, ich zdaniem, wobec kolosalnego kryzysu i wielkiej konkurencji przemysłu drobnego, jest niedogodna dla całego przemysłu. Presja, jaką firmy te wywierają na związek przemysłu włókienniczego jest coraz silniejsza i to musiało oczywiście spowodować zajęcie przez związek pewnego stanowiska.

Jak się dowiadujemy, związek klasowy włóknarzy zwrócił do związku wielkiego przemysłu, z zapytaniem, czy wiadomości te są prawdziwe i czy związek ma się liczyć z możliwością wypowiedzenia umowy. W odpowiedzi oświadczone, że związek przemysłowców nie rozpatrywał jeszcze tej sprawy, ale włóknarze muszą być na to przygotowani, że

wypowiedzenie umowy nastąpi.

Oświadczenie to było więc równoznaczne z zapowiedzią nieuchronnych zmian, które nastąpią pod presją firm przemysłowych, zrzeszonych w wielkim związku.

Oczywiście firmy, domagające się rozwiązania umowy, nie wysunęły dotąd żadnych konkretnych wniosków to zn.

nie opowiedziały się za tem,

jakie zmiany mają nastąpić.

Ta sprawa należy do późniejszych. Narazie większość firm domaga się przede wszystkim rozwiązania umowy, aby później móc swobodnie opracować nowe warunki pracy i płacy w przemyśle włókienniczym w Łodzi.

Związek przemysłu włókienniczego, jak zdaliśmy się poinformować nie zajął jeszcze konkretnego stanowiska w tej sprawie. Prawdopodobnie jednak sprawa ta znajdzie się na porządku dziennym najbliższego posiedzenia zarządu i zostanie wówczas definitywnie ustalona. Nacisk, jaki wywierają wszystkie zrzeszone firmy przemysłowe jest bowiem tak wielki, że zarząd związku będzie musiał jaknajprędzej powziąć właściwą decyzję.

Sprawa wypowiedzenia umowy w przemyśle włókienniczym rozstrzygnie się więc

w ciągu bieżącego miesiąca.

Według brzmienia umowy zbiorowej, każdej ze stron przysługuje prawo wypowiedzenia jej na jeden miesiąc z góry, przyczem wypowiedzenie to nastąpić może w ostatnich dniach każdego miesiąca.

A WIĘC — TAK, CZY NIE!

Niewyraźna odpowiedź magistratu w sprawie wypłacenia jednorazowego zasiłku zimowego.

Oddział prasowy magistratu komunikuje:

W związku z wysuwaniem przez ogół pracowników miejskich i organizacje zawodowe pracowników komunalnych postulatami w sprawie wypłaty jednorazowego zasiłku zimowego — p. prezydent Ziemięcki przyjął w początkach bieżącego tygodnia delegację organizacyjną zawodowych.

W poniedziałek, dnia 9 b.m., przyjęta została delegacja klasowego związku pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej, w dniu wczorajszym zaś wspólna delegacja związku zawodowego pracowników miejskich, z udziałem pracowników samorządowych „Praca” i związku pracowników miejskich chrześcijańskiego zjednoczenia zawodowego. Obydwie delegacje interwenjowały w sprawie przyznania i wypłaty jednorazowego zasiłku.

Prezydent Ziemięcki wskazał dele-

gacjom, iż dotąd miasto nie otrzymało przyrzeczonej przez rząd 3-milijonowej pożyczki na budowę kanalizacji na rok budżetowy 1930-1931, na podstawie którego to przyrzeczenia miasto realizowało w bieżącym roku budżetowym program robót kanalizacyjnych. W sprawie tej p. prezydent interwenjować będzie w środę, dnia 11 b.m. t. zn. w dniu dzisiejszym, w ministerstwie skarbu i ministerstwie spraw wewnętrznych i wniesie sprawę przyznania jednorazowego zasiłku dla pracowników komunalnych na porządek obrad czwartkowego posiedzenia magistratu.

W końcu p. prezydent podkreślił, iż magistrat uznaje w całej rozciągłości postulaty pracowników, dotyczące wypłaty jednorazowego zasiłku, jednakże względy finansowe nie pozwoliły magistratowi na zrealizowanie tych postulatów.

Chcemy być goleni w niedzielę Władze centralne ustosunkowały się przychylnie do tego postulatu

Jak wiadomo, właściciele zakładów fryzjerskich od paru już lat wnoszą do władz memorjały, domagając się przyznania im prawa do otwierania zakładów na przeciąg kilku godzin w niedzielę i dni świąteczne.

Władze dotychczas na powyższe petycje odpowiadały negatywnie. Obecnie fryzjerzy wystąpili z nowym memorjałem, w którym wskazywali na to, iż zakaz pracy w dni świąteczne nie dotyczy pewnych uprzywilejowanych zakładów w większych miastach, mieszczących się na dworcach i niektórych hotelach. Zakłady te w niedziele są stale przepelnione do późnej nocy, a pracownicy nie mają przeważnie uregulowanych godzin pracy, ani stałego wynagrodzenia.

Związki fryzjerskie, wskazując na fakt powyższy, zaapelowały do władz, aby nie zezwoliły tym zakładom na niedzielną pracę, albo też wszystkim pozwoliły pracować w dni świąteczne.

Jak nas informują, tym razem władze zainteresowały się tą sprawą.

W najbliższym czasie w Warszawie odbędzie się konferencja zwołana przez ministerstwa spraw wewnętrznych i opieki społecznej, na której omówiona zostanie sprawa ustalenia godzin otwarcia wszystkich bez wyjątku zakładów fryzjerskich w niedziele i dni świąteczne.

Według uzyskanych przez nas informacji, uwzględnienie postulatów fryzjerów zostało już przesądzone.

W ten sposób wypowiedzenie umowy w przemyśle włókienniczym w Łodzi, o ile zostanie uchwalone przez związek przemysłu włókienniczego w P. P., zostanie dokonane w ostatnich dniach bieżącego miesiąca t. j.

27 lub 28 lutego.

W ciągu miesiąca marca obowiązować więc będzie jeszcze dotychczasowa umowa, która dopiero

z dniem 1 kwietnia traci swą moc.

W ciągu miesiąca marca rozpoczyna się tedy pertraktacje i konferencje związków przemysłowych ze związkami zawodowymi włóknarzy. Jak potoczą się te narady i do jakich konkretnych wniosków doprowadzą, nie można obecnie przewidzieć, tembardziej, że jak donosiliśmy, firmy, domagające się wypowiedzenia umowy nie wysuwają narazie żadnych konkretnych wniosków, dotyczących zmiany warunków. Ta sprawa sprzyjowana będzie dopiero po przyjęciu uchwały, wypowiadającej umowę.

Oczywiście sprawa wypowiedzenia umowy w przemyśle włókienniczym nie jest sprawą drobną. I dlatego właśnie koła przemysłowe przystępują do tej sprawy z wielką ostrożnością, dokładnie badając wszelkie możliwości zmian, jakie mają zajść w Łodzi.

Zwróciliśmy się też celem otrzymania dodatkowych wyjaśnień, do związku włóknarzy. Jak nam zakomunikowano, robotnicy są zaskoczeni wiadomością o mającym nastąpić wypowiedzeniu umowy. Związki w tej sprawie nie podejmują narazie żadnych uchwał, czekając na zebrania delegatów, które odbędą się w przyszłym tygodniu.

Narazie w bieżącym tygodniu nie nastąpiły zasadnicze zmiany w stanie zatrudnienia i zarobkach robotniczych. Redukcje przeprowadzono tylko w niektórych zakładach średniego przemysłu.

Natomiast drobny przemysł nie przeprowadził ani redukcji personalnych, ani redukcji dni pracy, ograniczając się wyłącznie do obniżenia zarobków, które w tym przemyśle są o 50 proc. niższe, od obowiązującego w Łodzi cennika. (-js)

Poczta na przedmieściach Konieczność zreformowania sposobu urzędowania

Jak dotychczas opróżnianie skrzynek pocztowych odbywało się na przedmieściach łódzkich tylko dwa razy dziennie przyczem w niedzielę niejednokrotnie listy nie były wogóle ze skrzynek wyjmowane.

Poczynając od poniedziałku dnia 9 b. m. władze pocztowe zaprowadziły obowiązek opróżniania skrzynek pocztowych na przedmieściach trzy razy dziennie: o godzinie 8.30 zrana i 7.30 wieczór, jak dotychczas, a nadto o godzinie 13-ej, t. j. 1-ej popoł.

Oczekiwać należy, iż władze pocztowe przystąpią również do reorganizacji systemu opróżniania skrzynek, jak bowiem w każdym normalnym państwie europejskim opróżnianie skrzynek pocztowych odbywa się przy pomocy zmeczonych środków lokomocji, a w Łodzi funkcjonariusze pocztowi dawają skrzynki do skrzynki... piechota korzystając tam tylko, gdzie to jest możliwe z linii tramwajowych. (a)

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj 3-go trzecie popularne przedstawienie dla inteligencji po cenach najniższych (od 50 gr. do 3-ch zł. 60), powodzenie „Konto X” z K. Szubertem w roli popisowej.

Jutro czwartek pełna interesująca problemowa społecznych sensacyjna sztuka Schönhera „Panie doktorze czy ma pan co jeść?”

„Dobra wróżka” w Teatrze Miejskim

W sobotę po południu po cenach niskich jedyną przedstawienie „Dobrej wróżki” z niezrównaną Stefaniją Jarkowską w roli tytułowej, poczem przebojowa komedia ta zjdzie z afisza.

TEATR KAMERALNY

Występy Stefani Jarkowskiej dobiegają już końca. Znamienna artystyka bawic będzie publiczność w szlagentowej „Roxi” dziś środa, czwartek i piątek. Ceny zmniejszone.

TEATR POPULARNY

Dzisiaj 3-go, czwartek i piątek melodyjna opera K. Straussa „Dookoła miłości”

W pełnych próbach pod reżyserią K. Tarkiewicza nowa opera „Hrabia Luxemburg” Lehara.

TEATR JAPANEŃSKI W ŁODZI

Słynna, cały świat objeżdżająca, tupa japońska z Tokio, przyjeżdża do Łodzi, aby w sobotę i niedzielę dać trzy przedstawienia w Teatrze przy ul. Cegielińskiej.

Na program złoży się: dramat klasyczny z repertuaru Teatru Kabuki, komedia, minidram i tańce, w wykonaniu pierwszorzędnej trupy tokijskiej, złożonej z 24 aktorów pod kierunkiem jednego z najznakomitszych aktorów japońskich Tokujiro Tsutsui.

Egzotyczni goście przyjeżdżają z własnymi przepięknymi dekoracjami i własną orkiestrą. Bilety w kasie zamawiać przez cały dzień od 10 r. do 7 wiecz.

UPIÓR Z DUESSELDORFU

w Teatrze Popularnym w sali Geyera Piotrkowska Nr. 295.

W sobotę, dnia 14 b. m., odegrana będzie po raz pierwszy w Łodzi jedna z najaktualniejszych sztuk scenicznych w 5-ciu aktach p. t. „Upiór z Dusseldorfu, treść zaczerpnięta z słynnej dziś jeszcze i niewyjaśnionej historii Dusseldorskiego upiora. Sztukę reżyseruje dyr. J. Piłarski.

JUTRZEJSZY KONCERT CHÓRU ROSYJSKIEGO

Jutro przyjeżdża po raz pierwszy do Łodzi chór rosyjski, składający się z 24-osób i wykonująca tegoż dnia w sali Filharmonii o godzinie 8.30 wieczorem bogaty program, złożony z pieśni ludowych, pieśni Bajkału, pieśni syberyjskich walców, pieśni Wołgi, pieśni dońskich kołozaków oraz pieśni emigracji. Koncert wywołuje duże zainteresowanie. — Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

KONCERT M. KIPNISA

W niedzielę, dnia 15 b. m., odbędzie się w sali Filharmonii jedyny koncert słynnych śpiewaków żydowskich pieśni ludowych Z. Zeligfeld i M. Kipnisa. Artysty wykonają nowy program jeszcze nie śpiewanych pieśni, duetów, przastarych tradycyjnych melodii i humoru ludowego. Bilety po cenach najprzystępniejszych sprzedaje kasa Filharmonii.

Restauratorzy nie chcą obniżyć swych cenników

Jak się dowiadujemy, restauratorzy łódzcy powzięli uchwałę, głoszącą, że nie mogą zniżyć cen, pobieranych dotychczas. Uchwała ta powzięta została ze względu na próby władz administracyjnych, zmierzające do zredukowania cen w restauracjach i jadłodajniach. Restauratorzy motywują swoje stanowisko tem, iż ceny żywności są istotnie niższe, ale jednocześnie pozostały bez zmiany podatki, komorne, robocizna, świadczona i t. d.

Ponieważ uważają oni, że przy poprzednich wysokich cenach żywności przedsiębiorstwa dawały deficyty, dopiero obecnie mogą oni właściwie kalkulować z pewnym zarobkiem, nie zmieniając cen.

Uważamy, że podobne stanowisko jest jednak nieusprawiedliwione. W innych gałęziach przemysłu koszty, na które powołują się restauratorzy, również pozostały te same, co jednak nie przeszkodziło zniżyć cenników. W restauracjach zniżka cen jest nie tylko możliwa, ale i konieczna. Trzeba tylko dobrej woli właścicieli i chęci przeprowadzenia rewizji kalkulacji by przekonali się bardzo szybko, że ceny, obecnie obowiązujące w ich zakładach są stanowczo wygórowane.

Restauratorzy i właściciele kawiarni nie chcą zdać sobie poprostu sprawy z tego, że zmniejszająca się frekwencja w ich zakładach ma właśnie swą przyczynę w nadmiernych cenach. Nie chcą liczyć się z faktycznym stanem rzeczy, z tem, że skoro artykuły żywnościowe stanęły o przeszło 50 procent, ich cenniki mogą być muszą być zmniejszone conajmniej o 20 procent.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

1-go dnia ciągnięcia IV klasy 22 loterii państwowej

Table with multiple columns of lottery numbers and winning amounts. Includes sub-sections for 'STAWKI' and 'UPIÓR Z DUESSELDORFU'.

Napady na wozy fabryczne.

Dwaj rabusie zostali skazani na więzienie.

Przed kilku miesiącami grasowała w Łodzi szajka złodziejska, która dokonywała kradzieży z wozów, wiozących towary ze składów fabrycznych. Złoczyńcy wskakiwali na wozy, terroryzowali wozniców, ściągali paczki z towarami i szybko uciekali ze swym łupem.

Ofiarą rabusiów w ciągu krótkiego czasu padło kilkadziesiąt firm łódzkich. Policja, otrzymując ciągle nowe meldunki, nie mogła wpaść na ślad sprawców.

Dopiero w końcu grudnia ubiegłego roku aresztowano dwóch z pośród członków groźnej szajki, którzy w biały dzień usiłowali dokonać kradzieży. Któregoś dnia firma A. A. Piaskowski (Kątna 19) wysłała swego ekspedienta, Ignacego Domagałę na ulicę Ogrodową 9. Gdy Domagała wjechał na podwórze tej kamienicy, gdzie znajduje się stacja autobusowa i stałe panuje wielki ruch, z tyłu wskoczył do wozu jakiś mężczyzna i porwał paczkę towarów wartości 800 złotych. Gdy Domagała puścił się w pogoń za złoczyńcą, wskoczył na

wóz jakiś inny mężczyzna i również porwał paczkę towaru.

Znajdujący się na postoju autobusowym pasażerowie puścili się w pogoń za rabusiami. Schwymano ich i przemocą sprowadzono do lokalu 5-go komisariatu.

Jak się okazało jednym z nich był Gedalja Bruniewski, znany włamywacz, karany już więzieniem za występy złodziejskie, drugi zaś Szmul Orenbach. Osadzono ich w więzieniu. Wczoraj obaj złodzieje stanęli przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa Illinicza, w asyście sędziów Kozłowskiego i Brauna. Oskarżał prokurator Kowalski.

Brudniewski i Orenbach twierdzili na sprawie, że nie należeli do szajki, która napadała na wozy fabryczne, i działali na własną rękę, nie znając się zupełnie z sobą. Sąd, po zbadaniu świadków wydał wyrok mocą którego Brudniewski został skazany na rok, a Orenbach na 4 miesiące więzienia.

EMIL JANNINGS Szaleństwo miłości Taniec w mrokach Tylko człowiek

Oświadczenie Remarque'a w sprawie zakazu filmu „Na zachodzie bez zmian”

W sali Bacha w Berlinie odbyło się w tych dniach liczne zebranie z inicjatywy Ligi Obrony Praw Człowieka w związku z zakazem wyświetlania filmu: „Na zachodzie bez zmian”.

Na znak protestu przeciwko temu zakazowi w zebraniu brali udział najwybitniejsi przedstawiciele życia politycznego, społecznego i kulturalnego. Sala była przepelniona.

Zebranie odbywało się pod hasłem: „Remarque i rzeczywistość”.

Na trybunę wystąpił szereg znakomitych poetów niemieckich, literatów, artystów i malarzy.

Największe zainteresowanie wywołało oświadczenie samego Remarque'a, przeczytane na zebraniu. Brzmi ono następująco:

— Długo zastanawiałem się nad tem, jak to jest możliwe i dlaczego tak się dzieje, że ludzie którzy brali udział w wojnie, już 12 lat potem mogą się do potworności wojny ustosunkować tak różnie. Jest rzeczą stwierdzoną i niezbitnie pewną, że nawet najstraszniejsze przeżycia z perspektywy czasu dzięki temu, że już je mamy daleko po za sobą, nabierają blasku bohaterstwa. Nikt nie może i nie chce obniżyć wartości bohaterstwa i poświęcenia niemieckiego żołnierza, ale z całą stanowczością należy wystąpić przeciwko temu, żeby wspomnienia o tych wielkich wyczynach były wykorzystywane jednostronnie. Żeby wokół wojny tworzyła się aureola chwały spychającej w cień zapomnienia i przemilczającej nie do opisania straszliwe potworności, które wojna nieodstępnie wie dzie: za sobą.

Następnie Henryk Mann wygłosił wspaniałą mowę i na zakończenie wznosił okrzyk, pochwycony przez wszystkich obecnych na sali: „Przez wojnę”.

Przemawiał jeszcze szereg mówców, w tej liczbie także uczestnicy wojny, którzy równie gorąco protestowali przeciwko wojnie.

Zakaz zbiórek

pieniężnych wśród dzieci szkolnych

Kuratorjum szkolne okręgu łódzkiego otrzymało w dniu wczorajszym znanieny okólnik ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego, stwierdzający konieczność walki z plagą zbiórek wśród młodzieży szkolnej.

Okólnik wspomniany stwierdza, że rokrocznie w szkołach dokonuje się rozlicznych zbiorów pieniężnych, przyczem niektóre stowarzyszenia żądają poprostu pośredniczenia nauczycielstwa w ściąganiu pieniędzy od dzieci i ich rodziców.

Przy ogólnym zubożeniu obecnym, oraz przy nawale pracy, jeżeli chodzi o nauczycielstwo, stałe zbieranie składek w szkołach obciąża w sposób dotkliwy budżety rodzin i przeszkadza nauczycielstwu w pracy. Wobec tego ministerstwo zakazuje dokonywania jakiegokolwiek składek w szkołach, za wyjątkiem tych zbiórek, kiedy pieniądze obrócone być mają na cele instytucji szkolnych. Natomiast w każdym innym wypadku zbiórki decydować będą osobście minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego, bez którego decyzji żadnej zbiórki natury ogólnej dokonywać w szkołach nie wolno.

Zarządzenie powyższe należy powitać z całym uznaniem, jako wyjątkowo na gruncie łódzkim aktualne. (a)

Więźniowie chorzy na syfilis mają prawo być leczeni celowo i skutecznie. Apelujemy w tej sprawie do posłów łódzkich.

Statystyka wykazuje, że około 10 procent więźniów w więzieniach karanych w Polsce chorych jest na syfilis. Więźniowie meldują o swej chorobie i żądają leczenia. Tymczasem oficjalny lekospis więzienny nie przewiduje leczenia Salvarsanem i zbliznemi radykalnymi preparatami i dopuszcza jedynie za leczenie choroby, środki prowizoryczne

lub powolne, w rodzaju kuracji rteciowej.

Tęgo rodzaju polityka lecznictwa więziennego nie wytrzymuje krytyki. Syfilis jest straszliwą chorobą, z którą społeczeństwo walczy pełnym nakładem sił. Na zaniedbywaniu jej, cierpi nie tylko więzień, lecz po wyjściu z więzienia zaraza innych. W szpitalach i przychod-

niach publicznych leczy się każdego chorego bezpłatnie, skoro się tylko zgłasza, niestety jednak, chorzy przeważnie ukrywają swe cierpienie i powodują tem nieobliczalne szkody zarówno dla siebie jak i otoczenia. Skoro można takiego chorego wyleczyć w więzieniu, jest to obowiązkiem społecznym.

Z inicjatywą zmiany lekospisu więziennego w sensie uzupełnienia go Salvarsanem wystąpił ostatnio łódzki Patronat nad więźniami. Opinia publiczna mo że jedynie poprzeć tę rozsądną i celową inicjatywę, tem bardziej, że wiadomo nam, że na sumach prelininowanych w budżecie na lecznictwo szpitalne, ministerstwo sprawiedliwości czyni corocznie pewne oszczędności. Powinny one pójść bezwzględnie na zwalczanie i tępienie syfilisu, do czego mają prawo i więźniowie i społeczeństwo.

Niezależnie od kroków poczynionych przez Patronat, zwracamy się do pp. posłów łódzkich z prośbą poparcia tej inicjatywy w czasie rozpatrywania obecnego budżetu ministerstwa sprawiedliwości w sejmie. Ich poprawki w tej sprawie i wnioski spotkają się z przychylnym przyjęciem w społeczeństwie, a nie ulega wątpliwości, że rząd zgodzi się na pożądaną inowację w interesie humanitarnym i publicznym. Omega.

Magistrat wezwie właścicieli domów do skanalizowania swych posesji w jak najkrótszym czasie.

Jak wiadomo, ustawa o skanalizowaniu domów w naszym mieście została przez władze centralne zatwierdzona. Ustawa ta przewiduje, że wszystkie nieruchomości muszą być całkowicie przyłączone do kanalizacji w ciągu roku od chwili ułożenia kanału na danej ulicy. Ponieważ kanalizacja w śródmieściu wykonana została przed dwoma laty, w myśl tej ustawy na wiosnę we wszystkich domach śródmieścia mają rozpocząć się roboty kanalizacyjne.

Do dnia dzisiejszego przyłączono ogółem do sieci kanalizacyjnej 268 nieruchomości, przyczem 161 domów skanalizowano do grudnia 1929 roku, a od 1-go

stycznia 1930 do dnia dzisiejszego 107 domów. Tymczasem według obliczeń związków właścicieli nieruchomości oraz magistratu na mocy ustawy winny być skanalizowane 3000 domów.

Właściciele nieruchomości w Łodzi wystosowali w związku z tem obszerny memoriał do ministerstwa spraw wewnętrznych, prosząc o zawieszenie mocy ustawy. Niezależnie od tego jednak, magistrat w najbliższych tygodniach wystosuje do właścicieli nieskanalizowanych domów wezwania, aby w ciągu nadchodzącego sezonu, w terminie do 1-go sierpnia posesje swe bezwzględnie do sieci przyłączyli. (k)

Cyniczny morderca przed sądem Skazano go na 4 lata ciężkiego więzienia.

W dniu 7 listopada dokonano w Łodzi krwawej zbrodni. Stanisław Jachowiak i Karol Pawlak, łódzcy domokraczy, po zawarciu transakcji handlowej z Ruchlą Rzeźnikową (Aleksandryjska 19) udali się do mieszkania znajomego Jana Storczyka (A. ywarska 56) i wypili tam po kilkanaście kieliszków wódki.

Libacja trwała krótko. Obaj domokraczy udali się z kolei do mieszkania Jachowiaka na ulicę Juliusza Nr. 28. Pawlak zażądał od Jachowiakowej pieniędzy na wódkę. Gdy niewiasta ta kategorycznie mu odmówiła, wyciągnął z kieszeni rewolwer i bawiac się bronią, oświadczył:

— Wódka, albo brawo! Jeżeli nie dostanę pieniędzy, będę strzelał do każdego, kto mi się nawinie!

Jachowiak, nie mogąc w żaden sposób uspokoić wzburzonego przyjaciela, wyprowadził go przemocą do mieszkania sąsiadów, Franców.

U Franców Pawlak w dalszym ciągu się awanturował. Gdy uderzył Jachowiaka, wyrzuceno go za drzwi.

Pawlak postanowił wówczas rozprawić się z Jachowiakiem. Przez dwie godziny czatował nań na podwórzu i wreszcie doczekał się go.

Gdy Jachowiak zszedł ze schodów, Pawlak rzucił się nań z tyłu i zadął mu kilka ciosów w szyję kuchennym nożem.

Jachowiak runął na ziemię, tracąc przytomność.

Pawlak zbiegł.

Na miejsce zbrodni przybyły wła-

dze. Jachowiak był już wówczas martwy. Zwłoki zabezpieczono na miejscu.

Po kilku godzinach policja ustaliła, iż morderca ukrywa się u swego znajomego, I. Ipskiego, zamieszkałego przy ulicy Głównej Nr. 54. Udało się tam kilku posterunkowych.

Pawlak na ich widok nawet nie ukrył narzędzia zbrodni, okrwawionego noża, leżącego na podłodze.

— Chciałem zabić Pawlaka — oświadczył policjantom, — ale zdaje mi się, że mi się to nie udało i bardzo tego żałuję.

Cynicznego mordercę sprowadzono do wydziału śledczego. Opowiadał on tam z zupełnym spokojem o okolicznościach dokonanej zbrodni i nie zdradzał żadnych wyrzutów sumienia.

Pawlak osadzony w więzieniu, stanął wczoraj przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa Illnicza, w asyście sędziów Kozłowskiego i Brauna. Oskarżał prokurator Kowalski.

Pawlak na sprawie, podobnie, jak na śledztwie, zachował kamienny spokój.

Zeznała świadków brzmiały przeważnie na jego niekorzyść.

Prokurator w przemówieniu swem domagał się dla Pawlaka bardzo surowego wymiaru kary, natomiast obrońca, mecenas Szczech, dowodził iż oskarżony dokonał zbrodni pod wpływem silnego wzburzenia psychicznego.

Sąd po naradzie, wydał wyrok, mocą którego Pawlak został skazany na 4 lata ciężkiego więzienia. as.

CZOŁOWYM PENSJONATEM w STOLICY TATR jest

MARATON

ZAKOPANE
ul. Sienkiewicza
tel. 331.

.. Niedościgniona kuchnia. ..

WSZYSTKIE POKOJE POSIADAJĄ BIEŻĄCĄ CIEPLĄ I ZIMNĄ WODĘ. CENTRALNE OGRZEWANIE — ŁAZIENKI — CZYTELNA — BIBLIOTEKA — SALONY.

Dziury aptek.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A Potasza (Plac Kościelny 10) A Charemzy (Pomorska 12), E. Mällera (Piotrkowska 46) M. Epszteina (Piotrkowska 225), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), G. Antoniewicz (Pabjanicka 50)

ODCZYT MIN. MORACZEWSKIEGO.

W dniu 22 lutego 1931 r. przyjeżdża do Łodzi b. premier, prezes Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawodowych w Polsce, Jędrzej Moraczewski, który wygłosi w sali Filharmonii odczyt na temat „Roboty Publiczne w Polsce na rok 1931 i zagadnienia gospodarcze”. Bilety wcześniej do nabycia w Stow. b. Więźniów Politycznych w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 85, poprzeczna oficyna, pierwsze piętro, w Centr. Zw. Zaw. Rob. i Rob. Przemysłu Włóknistego w Polsce od godz. 9 do 3 p.p., w dniu 19, 20, 21 lutego r b w cukierni W-go Gostomskiego, a w dniu odczytu w kasie sali Filharmonii.

Dźwiękowe GRAND-KINO

Dzisiaj i dni następnych.

PIESNIARZ GOR

Dramat z życia rosyjskiego.

W roli głównej: **LAWRENCE TIBETT**

najpotężniejszy baryton świata, gwiazda „Metropolitan Opera” w New-Jorku.

Przebieg na muzyka Franciszka Lehara. — Początek seansów o godz. 4-ej po poł.

Ceny miejsc normalne, na porankach niższe.

Państwowy fundusz drogowy.

W końcu zeszłego miesiąca sejm uchwalił ustawę o państwowym funduszu drogowym; zapewne i senat pośpieszy się z jej uchwaleniem.

Szybkie jej wejście w życie nie ulega wątpliwości.

Przeznaczenie funduszu drogowego oczywiście jest z samej jego nazwy: chodzi o zwiększenie, naprawę kapitalną i konserwację sieci dróg. Fundusz dotowany będzie z dwóch podstawowych źródeł: 1) podatku od posiadania samochodów i 2) przewozu pasażerskiego i towarowego samochodami. Pierwszy podatek ma wynieść dla samochodów przeznaczonych do osobistego użytku 40 — 50 zł. od 100 klg., dla przeznaczonych do celów zarobkowych — 50 i 60 — 70 zł.; dla wyposażonych w pełne obręcze gumowe lub żelazne — stawka jest wyższa o 25 proc. i 100 proc. Podatek od przewozu samochodowego wynosi: przy autobusach osobowych 33 proc. ceny biletu; przy autobusach ciężarowych 3 grosze od tonno-kilometra. Zaznaczamy wreszcie, że pierwszy z tych dwóch podatków może być z rozporządzenia rady ministrów podwyższony.

Rozbudowa dróg jest celem niewątpliwie godnym uznania. Zarówno ze względów kulturalnych jak i ekonomicznych; oba względy wspierają się tutaj wzajemnie.

Oczywista jednak, — że wbrew przyjętym nazwom — rozbudowa dróg nie jest inwestycją w tym sensie, iż nie rentuje się bezpośrednio i w sposób dający się skalkulować. Korzyści, które są niewątpliwie odbijają się jednak pośrednio. Wielkie cyfry oszczędności, które ustala się zazwyczaj w projektach rozbudowy dróg mają raczej wartość ilustracyjną.

Pod tym kątem widzenia wprowadzenie nowego wysokiego opodatkowania budzi poważne zastrzeżenia. Chodzi bowiem o bardzo wysoką daninę, wynoszącą w projekcie bez mała 50 milionów złotych.

Jasne jest przedewszystkiem, że stanowi nie tylko opodatkowanie konsumpcji luksusowej, ale także opodatkowanie produkcji. Transporty samochodowe towarowe, które coraz bardziej znajdują rozpowszechnienie wskutek ich stosunkowej szybkości i wygody, obciąża się w sposób dotkliwy; ogólne obciążenie z obydwu nowowprowadzonych podatków wyniesie około 4,5 gr. na tonno-kilometr.

W uzasadnieniu nowych podatków mówi się dużo o aktualnym zagadnieniu zatrudnienia bezrobotnych przy budowie dróg. Cel ten niewątpliwie miano na oku przy pisaniu ustawy. Mamy jednak

wrażenie, że w równej co najmniej mierze miano na oku także inny cel, mniej akcentowany, mianowicie zabezpieczenie kolei państwowych przed konkurencją.

Podatki samochodowe mają być w części opłatą wyrównawczo-podrażającą dla konkurencji samochodów. Gdziekolwiek konkurencja ta również wywołuje obronę ze strony kolei ale nie tego rodzaju; udogodnia się przewozy publiczności, zniżkami taryf i ułatwieniem transportowymi. Nasze koleje mają się natomiast bronić podatkami nałożonymi na konkurencję.

Mówiliśmy, że rozbudowa dróg jest gospodarczo pożądana, ale rzeczy, na które warto by u nas ze względów gospodarczych powiększyć wydatki jest

znacznie więcej; trzeba jednak te wydatki hamować, ponieważ niema stosownych źródeł na ich pokrycie. Nowe podatki o zamierzonej wysokości (to ostatnie jest oczywiście rozstrzygające) są zbyt wielką ofiarą gospodarczą dla celu który sobie stawiamy. Nie stać nas na to.

Jakże więc budować u nas drogi? Oczywiście, to co powiedziano wyżej, tyczy raczej wysokość podatku, aniżeli samej zasady. Przy niezbyt wysokim podatku przeznaczonym na ten cel, należy jednak głównie budować z kredytów, bodaj okupowanych wyłącznie eksploatacyjną pewnych dróg. Inicjatywa prywatna, jak zwykle, okazać się musi zaradniejszą i tańszą.

Dr. A. Z.

Układy z wierzycielami, zatwierdzone przez sąd handlowy.

W lutym r. b. sąd handlowy udzielił odroczenia wypłat na przeciąg 3-ech miesięcy Hermanowi Lipmanowi i Maurycemu vel Moszkowi Gajzlerowi, prowadzącym w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 59 przedsiębiorstwo sprzedaży manufaktury pod firmą: „Gajzler i Lipman”.

W ciągu trwania nadzoru pełnomocnik firmy złożył do sądu podanie o zarządzenie otwarcia postępowania układowego, przewidując niemożność zaspokojenia w całości wszystkich swoich wierzycieli po upływie 3 miesięcznego trwania nadzoru. Propozycje układowe przedstawił następujące: zaspokojenie wszystkich wierzycieli w wysokości 70 proc. ich należności — płatne w terminie nie dłuższym jak 2 lata, w ratach półrocznych licząc od uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ. Sąd w czerwcu r. ub. zarządził otwarcie postępowania układowego.

Na zebraniu wierzycieli 17 stycznia 1931 roku przystąpiono do zawarcia układu na warunkach wyżej wymienionych z tem, że 1-sza rata będzie zapłaconą po upływie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się układu. Wobec tego, że większość przepisowa wierzycieli wypowiedziała się za układem, układ ten został zawarty.

Sąd na wczorajszym posiedzeniu układ ten zatwierdził.

Rozpatrywana była również kwestja układu w sprawie nadzoru firmy Szmul — Józef Lipski”. Mechaniczna Tłocznia w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 56. Lipski w kwietniu r. ub. uzyskał odroczenie wypłat na przeciąg 3-ech miesięcy.

W lipcu r. ub. Lipski zwrócił się do sądu z prośbą o zarządzenie otwarcia postępowania układowego, nadmieniając, że w czasie odroczenia wypłat jego stan majątkowy uległ pogorszeniu z przyczyn odeń niezależnych, a mianowicie na skutek spadku cen surowców i gotowych towarów, gdzie straty wynoszą 96 tysięcy złotych oraz stratą z obliża, która wynosi 70.000 złotych, wobec czego nie jest w możności spłacić swych wierzycieli w pełnych 100 proc. Lipski proponuje spłaty wierzycieli w wysokości 70 proc. ich należności — płatne w 4-ech ratach półrocznych przy czym 1-sza rata płatną będzie w 6 miesięcy od chwili uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 2-go stycznia r. b. pełnom. Lipskiego ponowił wyżej wymienione propozycje układowe i uzupełnił tem, że spłata wierzycieli nastąpi bez procentów. Na powyższe uzupełnienie nie wszyscy wierzyciele wyrazili swą zgodą, a jeden z nich, wobec braku gwarancji ze strony dłużnika, żądał dodania mu nadzoru na czas spłacania wierzycieli. Wniosek ten jednak przy głosowaniu upadł. Układ zaś został zawarty w pierwotnym brzmieniu z uzupełnieniem, że wierzycieli spłacone będą bez procentów.

Sąd układ powyższy zatwierdził.

Gięlda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była dość słaba, za wyjątkiem dolara i dewizy na Gdańsk, które lekko zwyżkowały. Zapotrzebowanie na ogół bardzo małe. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8,91 i jedna czwarta, wypłata telegraficzna na New York — 8,924. Notowano: Bruksela — 124,60. Gdańsk — 173,38, Londyn — 43,38 i trzy czwarte, New York — 8,915, Oslo 238,90 Paryż — 35 Praga — 26,40 i pół. Zurych — 172,40, Wiedeń — 125,36. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin — 212,20, w obrotach pozagiełdowych dolar gotówkowy — 8,91 i pół, rubel złoty — 4,70, rubel srebrny — 1,40, bilon — 0,70, czerwonec — 4,50.

AKCJE. Na rynku akcyjnym bardzo mocna tendencja panowała dla akcji metalurgicznych, zwłaszcza Ostrowieckich. Dla pozostałych — utrzymana. Większych obrotów dokonano akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski — 151, Bank Zachodni — 70, Bank Zw. Sp. Zarobkowych — 65, Węgieł — 34, Motrzejów — 8, Ostrowieckie 45, Starachowice — 12 i jedna czwarta.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie państwowych papierów procentowych tendencja była dość mocna, zwłaszcza dla pożyczek inwestycyjnych, którą dokonano dużych obrotów. Notowano: 3 proc. budowl. — 50, 4 proc. pożycz. inwest. serj. — 101, zwykła — 98 — 97 — 97 i pół, 5 proc. konwers. — 48 6 proc. pożycz. dolara — 70 i pół — 71 i pół, 10 proc. kolejowa — 103 i pół — 102 i trzy czwarte, 8 proc. oblig. budowl. BGK. — 93. W dziale prywatnych papierów lokacyjnych tendencja utrzymana przy obrotach mniejszych. Notowano: 8 proc. ziemskie dolarowe — 89 4 proc. ziemskie — 40, 4 i pół proc. ziemskie — 52, 8 proc. m. Warszawy — 71 i pół, — 72 — 71 i trzy czwarte, 8 proc. m. Piotrkowa — 63, 10 proc. m. Siedlec — 74 i pół. Drobne transakcje: dolarówka — 52, III em. — 49 i trzy czwarte, 4 i pół proc. m. Warszawy — 53, 5 proc. m. Warszawy — 57 8 proc. m. Częstochowy — 63, 8 proc. m. Lublina — 63, 10 proc. m. Łodzi — 78, oblig. m. Warszawy 6-ta em. — 50 i trzy czwarte, 8-ma i 9-ta em. — 49 i jedna czwarta.

Czytanie „EXPRESS WIECZORNY”

Do ponurej, pogrążonej w smutku zakłopotanej Łodzi, przybywa w tych dniach

ROZEŚMIANY MAURICE CHEVALIER

aby beztrudnym swym humorem wprowadzić łodzińki i łodzian w lepszy nastrój.

— Wystąpi gdzie?
— Chyba wszyscy się domyślają!

Gięlda zbożowa.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie podszczyta w dalszym ciągu była mała przy usposobieniu spokojnym. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto 17 i pół — 18 i pół, pszenica 21—22, owies jedno lity 20—21, jęczmień na kaszę 18—19, browarny 24 i pół — 25 i pół, mąka pszenna luks. 47—57, mąka pszenna 4/0 37—47, mąka żytnia 32—34, otręby pszen. szale 15—16, otręby pszen. średnie 13—14, otręby żytnie 11—12, kuchy lniane 28—29, kuchy rzepakowe 18—19, groch polny jadalny 25—28, „Victoria” 30—34, peluszką 34—36, koniczyna czerwona 250—350, koniczyna biała 270—350, wyka 30—33, seradela 55—62.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 9 lutego.
Bawelna amerykańska — zamknięcie: luty 5,57, marzec 5,71, kwiecień 5,66, maj 5,71, czerwiec 5,76, lipiec 5,81, sierpień 5,85, wrzesień 5,93, listopad 5,97, grudzień 6,02. Loco 5,72.
Liverpool, 9 lutego.
Bawelna egipska — zamknięcie: styczeń 9,17, marzec 8,53, maj 8,63, lipiec 8,76, wrzesień 8,92, październik 8,98. Loco 9,05.
Aleksandria, 9 lutego.
Bawelna egipska — zamknięcie. Sakellar d'is: styczeń 19,13, marzec 16,96, maj 17,51, lipiec 17,97, listopad 18,98. A-hmouni: luty 12,00, kwiecień 12,17, czerwiec 12,39, sierpień 12,49, październik 12,93.
Nowy Jork, 9 lutego.
Bawelna amerykańska — zamknięcie: Loco 10,80. Kontrakty: styczeń 11,60, marzec 10,58, maj 10,85, lipiec 10,10, październik 11,35, grudzień 11,53.
Nowy Orlean, 9 lutego.
Bawelna amerykańska — zamknięcie: marzec 10,66, maj 10,89, lipiec 11,15, październik 11,40, grudzień 11,58. Loco 10,38.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Dziś i dni następnych wielce atrakcyjny pełen werwy i humoru film pod tyt.

„WYSPA ZATOPIONYCH SERC”

W roli głównej urocze zjawisko ekranu dźwiękowego, niezapomniana partnerka Chevalier'a najpopularniejsza gwiazda filmowa świata — Jeanette Mac Donald w otoczeniu wytwornego JAMESA HALL i przemiłego JACKA OAKIE

Nadprogram: Dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe.

Początek seansów o godz. 4.30, 6, 8 i 10, w soboty i niedziele poranki od godz. 12-ej, po 1 złoty.

Dziś i dni następnych!

Najpiękniejszy film świata
Rewelacja w dziedzinie dźwiękowej

Krół Jazzu

Szał piękna i tańca.
Olśniewająca ekwilibrystyka melodyj, efektów i pomysłów

W roli głównej

Paweł Whiteman

twórca Jazzu ze swym 60 osobowym zespołem.

w otoczeniu Johna Boles'a, Jeanette Loss, LAURA LA PLANTA Sisters G. z sekstetu Tommy Atkinsta, Marny Kennedy, George'a Sidney'a.

Początek seansów o g 4-ej po poł. w soboty i niedziele o godzinie 12-ej w południe
Cena na pierwszy seans 1 zł. w soboty i niedziele od 12 do 2-ej 75 gr. i 1 zł.

Ujrzycie i usłyszycie

gorący szepł słów miłosnych
międzynar. wycieczki konne i samochodowe

upojny wir karnawału
warkot rozszalałych motarów

melodyjne piosenki włoskie
cudowne krajobrazy Sycylii

**W POTĘŻNYM
FILMIE
EROTYCZNYM**

NASZA JEST NOC

W ROLACH GŁÓWNYCH:

posagowy **JEAN MURAT**
i piękna **MARIE BELL.**

Wkrótce w T. S.
„CASINO”.

SPORT

**Ping-pongiści polscy
nie będą reprezentowani w Budapeszcie**

W turnieju ping-pongowym o mistrzostwo świata, który rozpoczyna się w niedzielę Polska niestety nie będzie reprezentowana, mimo serdecznego zaproszenia węgrowskiej ekipy ze strony Węgierskiego Zw. Ping-pongowego. Łódzcy ping-pongiści prawdopodobnie nie wezmą również udziału w tym turnieju.

Delegaci Łodzi

na walne zebranie PZPN-u

Jak już donosiliśmy odbędzie się w dniach 14 i 15 b.m. walne zebranie PZPN-u. Z ramienia łódzkiej władzy piłkarskich delegowani zostali na powyższe zebranie pp.: Piątkowski, Skibiński i Weinberg. W sprawie przeniesienia PZPN-u z Warszawy do Krakowa pozostawiono delegacji łódzkiej wolną rękę. Co się tyczy zniesienia dyskwalifikacji red. Obrubańskiego postanowił LOZPN głosować za zniesieniem dyskwalifikacji.

**Kadimah zaproszona
na turniej do Warszawy.**

Jak się dowiadujemy zaproszeni zostali ping-pongiści łódzkiej Kadimahi na trójmecz ping-pongowy między zespołami AZS (Warszawa), ZASS i Kadimah. Trójmecz ten rozegrany zostanie w nadchodzącą niedzielę w Warszawie.

**Mysz, jako talizman
przeciwko chorobie raka**

Prof. dr O. Teuschleander całkiem poważnie zaleca stosowanie zwykłej białej myszy, jako talizmanu przeciwko chorobie raka. Dr. Teuschleander jest kierownikiem laboratorium patologicznego instytutu dla badania choroby raka w Heidelbergu. Jest więc powagą zasługująca na wysłuchanie. Opowiada on, że przyniesiono mu pewnego razu z jakiejś farmacji chorą białą mysz. Po bliższym badaniu okazało się, że mysz była chora na raka, a choroba swa nabyła w fabryce węgla do prasowania.

Władca jest rzeczą, że o działaniu owego wydobycia się o młotu węglowym powstaje bardzo często rak. Prof. Teuschleander jest zdania, że mysz w bardzo szybkim już czasie reaguje na wszystkie zewnętrzne warunki, w tymwarzące chorobe raka. — o wiele szybciej od człowieka. Należy więc trzymać białe myszy we wszystkich lokalach, w których pracują robotnicy. Jeśli mysz zachoruje na raka, może to nam posłużyć jako sygnał, że higiena tych lokalów pozostawia wiele do życzenia. Można tę samą receptę stosować w domach mieszkalnych, podejrzanych o warunki sprzyjające choro-

**Dziś mecz hokejowy
Polska—Anglia**

W dniu dzisiejszym rozegrany zostanie na sztucznej torze hokejowej w Katowicach międzynarodowy mecz hokejowy między reprezentacjami Polski i Anglii. Reprezentacja Polski wystąpi bez Adamowskiego i Tupalskiego.

Pierwsze zebranie

okręgowego związku kolarskiego
Jak się dowiadujemy komisja organizacyjna łódzkiego Okręgowego Związku Towarzystw Kolarskich zwołuje na dzień 22 lutego r.b. o godz. 10-ej w pierwszym i 12-ej w drugim terminie walne zebranie w lokalu SS Union z następującym porządkiem dziennym: 1) Zgłoszenie i wybór prezydium zebrania, 2) stwierdzenie listy uprawnionych delegatów, 3) sprawozdanie komisji organizacyjnej i zatwierdzenie statutu 5) wyборы do władz 6) wniosek klubów, które wpłynęły winny na tydzień przed zebraniem.

W. I. Z. O.

Dziś w środę, dnia 11 b. m. o godz. 9-ej wiecz. odbędzie się w lokalu W. I. Z. O., Sienkiewicza 26

WIECZÓR ŻYD. PIĘŚNI LUDOWEJ.

Słowo wstępne wypowie p. dyr. A. Perlman. Ilustracje muzyczne wykonała pierwszorzędna siła artystyczna. Wstęp dla członków 1.— zł., dla gości 1.50.

**Słuchawki, detektory, głośniki,
aparaty radiowe oraz części
radio elektrotechniczne**

poleca

inż. Juliusz Hamer i S-ka

ŁÓDŹ, ul. 6-go Sierpnia Nr. 1.

Telefon Nr. 188-58.

UWAGA: Ładujemy Akumulatory

Głoszenie.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „L. i M. Grynstałn” i Luzera oraz Moszka Grynstałnów osobiście, na mocy art. 502 K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, aby w terminie 40 dniowym od dnia niniejszego ogłoszenia, stawili się osobiście lub przez pełnomocników z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzycielskość w kancelarii jego przy ul. Piramowicza Nr. 7 w godzinach od 5—7 po poł. celem oświadczenia, z jakiego tytułu i do jakiej sumy są wierzycielami masy upadłości i złożenia mu lub w kancelarii Wydziału Handlowego Sadu Okręgowego w Łodzi tytułów swych wierzycielskość.

Sprawdzenie wierzycielskość na mocy art. 503 K. H. nastąpi w obecności Sędziego Komisarza w dniu 23 marca 1931 r. o godz. 12-ej w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym, przy ul. Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15.

Syndyk tymczasowy
A. Fajtlowicz, adwokat
Łódź, Piramowicza 7

MACA MASZYNOWA
codzennie świeża

Maka macowa. Zacierki jajeczne
SUCHARKI na wzór karlebadzkich
po cca znana N. WEINBERGA
CUKIERNIA N. WEINBERGA
PIOTRKOWSKA 38, tel. 148-82
oraz wszelkie wyroby cukiernicze

! Piotrkowska 24 !
Nowa Wypożyczalnia Książek
poleca ostatnie nowości
Prenumerata miesięczna 2 zł.

Pokójumeblowany

b. duży do wynajęcia dla dwóch osób
małżeństwa z usługą, może być z utrzymaniem. Od zaraz. Cena przystępna. Żeromskiego 18, m. 26.

Pończochy jedwabne

i inne, suknie trikotinowe i t. p.
przy muje do reperacji.
ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro
Tanie, bo w prywatnym mieszkaniu.

Poszukiwany

do Krakowa młody majster, umiejący
także tkac, jakoteż tkaczka, znająca
nadszawad i łazycy (andrehen grege)
do szwajcarskich maszyn „Crepe de
Chine”.
Wyczerpujące dokładne oferty nad
syłać do Fritz Kreisel, Kraków, Kra-
kowska 13.

**Kupie
PLAC**

niedaleko przystanku tramwajowego
o powierzchni 4—5000 metrów. Oferty
sub „718” do administracji

**Na fabrykę,
warsztat, lub skład**

obszerny lokal na pierwszej piętrze w naj-
lepszym punkcie ul. Piotrkowskiej (centrum),
dwie obszerne sale, dwa pokoje, dwie szopy
(może być garaż) do podnajęcia na dogodnych
warunkach. Ewentualnie może być podzielony.
Wiadomość Karola 38, portier wskaże.

Komunikacja autobusowa

Łódź—Piotrków

Autobusy na powyższej linii odchodzi do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 wieczór z Dworca Południowego przy ul. Wólczańskiej Nr. 232, dojazd tramwajem 14. Czas przejazdu 1 godz. 30 min.

SZKOŁA KOSMETYCZNA
Zatwier. przez Min.
Spraw Wewnętrznych
A. RYDEL
Cegielniana 19, tel. 167-92. — Zapisy codziennie

IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES LTD.
LIGHTNING FASTENERS
 LONDON, S.W. 1.

Jakkolwiek pięknym jest fason kalosza i dobrym gatunek gumy, żadna Pani nie osiągnie zupełnego zadowolenia ze swoich śniegowców, jeżeli

SPINACZ BŁYSKAWICZNY
 odmówi posłuszeństwa w chwili nakładania, lub zdejmowania kalosza, lub też zardzewieje. Licząc się z powyższem, przodujące fabryki śniegowców w Polsce, jak

PEPEGE, RYGAWAR, Schweikert ETC.

używają do swoich wyrobów tylko **ORYGINALNYCH ANGIELSKICH SPINACZY BŁYSKAWICZNYCH** wszechświatowej fabryki **LIGHTNING FASTENERS LIMITED**

Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę i w m. Gdańsk.

A. Aronsen S^{ynowie}
 I. Pl. Żelaznej Bramy, WARSZAWA.

Sala Filharmonji. Tel. 213-84

Jutro w czwartek, dnia 12 lutego r. b. o godz. 8.30 wiecz.

24 OSOBY PORAZ PIERWSZY W ŁODZI

Rosyjski chór męski

pod dyrekcją **Jerzego Siemionowa**

W PROGRAMIE:

- I. Pieśni Dońskich kozaków: Wdół po Piłtce, Po Donu guliąją, Wskolychni się cichy Don.
- II. Pieśni Wołgi: Ej uchniem, Jest na Wołgie utias, Trojka Dubuska.
- III. Pieśni Bajkału: Sławnoje more, Groznyj Bajkał, Brodjağa.
- IV. Pieśni ludowe: W sobotni dzień pochmurny, W pole bierioza stajala, Dzwon wieczorny, Siedmioro zięców, Bywali dni wesole, Monotonnie brzmi dzwoneczek.
- V. Pieśni syberyjskich brodjağ: Pieśń o 12-tu rozbójnikach, Kaładariarze, Dola, Wspomniu, wspomniu.
- VI. Pieśni rosyjskiej emigracji: Zawiało cię śniegiem Ojczyzno Żegnajcie dzwony rodzinne.

Bilety od 1 zł, już nabywać można w kasie Filharmonji.

CHOROBY WĄTROBY—KAMIENIE ŻÓLCIOWE
CHOROBY PRZEMIANY MATERJI
LECZA ZIOLA

CHOLEKINAZA
H NIEMOJEWSKIEGO

OBJAWY KAMIENI ŻÓLCIOWYCH:
 początkowe: Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie, skłonność do obstrukcji. Język obłożony. Odbijanie gazami. Gorączka i niesmak w ustach. Wzdęcie i burczenie w kiszce. Bóle i zawroty głowy.

Podczas ataków w dolku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej - w pasie - krzyżu - i sięga aż do łopatki. Wzdęcie brzucha, rozszadanie żeber, parcie na kiszke stoicową. Niekiedy wymioty żółcia, zimne poty, żółtaczka.

Blizsze szczegóły kuracji w broszurze **Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO.**
 Do nabycia w Laboratorium fizj.-chemicznym „CHOLEKINAZA”, Warszawa, ul. Nowy Świat Nr. 5, tel. 504-96 (na prowincje wysyłka pocztą) oraz w aptekach i składach aptecznych.

slawa institut cosmetique
 Łódź, Piotrkowska 175. parter, m. 9. Tel. 1.3876

Na nowsze metody racjonalnej kosmetyki Helioterapię: **lampa kwarcowa, lampa sol ux.** Upiększanie na białe. Godz. przyjęcie od 10-2 i 4-8.

Zgodnie z § 9 przedwstępnej umowy przyrzeczenia kupna - sprzedaży działek z parcelacji **MIASTA - LASU SOKOLNIKI.**

oraz na skutek zatwierdzenia przez Okręgowy Urząd Ziemi 1 i 2 listy wykazu nabywców, niniejszym komunikujemy P. T. Nabywcom, że przystępujemy do zeznawania aktów kupna - sprzedaży pomienionych wyżej działek, oraz że akty te będą sporządzane zależnie od życzenia ich w kancelariach pp. Stanisława Bulharowskiego, notariusza w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 74 i Edwarda Pietrasiewicza, notariusza w Ozorkowie.

O terminach sporządzania aktów tych będą rozesłane osobiste zawiadomienia.

ZARZĄD DÓBR SOKOLNIKI.

DOKTOR
H. Wołkowyski
 przeprowadził **CEGIELNIA Nr. 36**
 się na ul. Cegielniana 36
 telefon 216-90

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia Leczenie lampą kwarcową.
 Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godz. 9-1
 Dla pań oddzielna poczekalnia.

Doktor
Klinger
Spec. chor. wenerycznych, skórnych i włośni.
Andrzeja 2. Tel. 132-28
 Przyjmuje od 9-11 i 5-8 w niedziele i święta od 10-12
 Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62

MEBLE LAKIEROWANE
nowoczesne

Pokój sypialny . . . 650 zł.
panieński . . . 340 zł.
Urządzenia kuchni . . . 195 zł.
Korytarz . . . 119 zł.

Wielki wybór urządzeń kuchennych
Wytwórnia B-CI KOERPEL,
Piotrkowska 114, w podwórzu

Dr. med. Lagunowski
 specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczołciowych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
 Tel. 181-83

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-1-ei. Oddzielna poczekalnia dla pań
 Lampa kwarcowa

Dr. med. Niewiażski
powrócił
specjalista chorób skórnych i wenerycznych i moczołciowych
 ul. **Andrzeja 5**
 Tel. 159-40

Przyjmuje od 8-11 i od 5-9, w niedziele i święta od 9-1
 Oddzielna poczekalnia dla pań

Lekarz - dentysta
B. NUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
 tel. 121-23
 Godziny przyjęcia od 4-7 wieczór.

Dr. med. Glazer
 ul. **Zielona 6**
 Telefon 185-49,
Chor. skórne i weneryczne
 Przyjm. od 12-2 i 7 1/2-8 1/2 w.

Dr. med. Haltrecht
Chor. skórne weneryczne
Piotrkowska 10
 Przyjmuje 8-9 rano, od 2-3 popoł. i od 8-9 wiecz.
 W niedziele i święta od 9-1.

MOTOCYKL
 nowy pierwszorzędnej marki b. tanio okazynie do sprzedania. Oferty pod „350” do Bura ogłoszeń S. Fuchsa, Łódź, Piotrkowska Nr. 50.

Podaję niniejszem do wiadomości publicznej, w związku z konfliktem powstałym pomiędzy mną i delegatami Cechów Kuśnierskich, podczas lustracji mojej pracowni kuśnierskiej w dniu 25. 9. 1930 r. następujące:

- 1) Oświadczam publicznie, iż uznaję Cechy Kuśnierskie i w przyszłości podporządkuję się ich uchwałom.
- 2) Jednocześnie zobowiązuje się w przyszłości zatrudniać wyłącznie majstrów Cechów Kuśnierskich.

Konflikt pomiędzy mną i Cechami Kuśniersk. został polubownie załatwiony.

Fabryka Konfekcji Damskiej
JAKÓB GUTMAN,
 Kilińskiego 70.

Niniejszem podajemy do wiadomości publicznej, iż konflikt powstały w dniu 25. 9. 1930, pomiędzy p. J. Gutmanem i Cechami Kuśnierskimi w Łodzi z powodu lustracji Jego pracowni kuśnierskiej, został definitywnie zlikwidowany drogą polubowną.

CECH KUŚNIERZY W ŁODZI
 Południowa 4.
CECH RZEM. KUŚNIERSKICH
 Wolczańska 19.

POKÓJ z kuchnią i balkonem zaraz do oddania. Pomorska 80, m. 81, pr. głaiś, francais allemand. Traugutta Nr. 15, I etg.

LADNIE umeblowany gabinet z poczekalnią, niekrepującem wejściem. Winda, telefon 122-11.

FRONTOWY, słoneczny, umeblowany pokój z osobnym wejściem do wynajęcia. Aleja 1-go Maja 37, m. 19, między 2-4.

PRZYJME pania na mieszkanie, ul. 28 Pułku Strzelc. Kaniowskich Nr. 23, III, Nawrocka.

DWUOKIENNY, umeblowany pokój do wynajęcia, róg Narutowicza Kilińskiego 46, m. 11.

LADNY umeblowany pokój z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Nawrot 34 m. 7.

LADNIE umeblowany pokój, telefon. Nawrot 2, 2 piętro front, III brama, mieszkanie 31.

POKÓJ umeblowany dla solidnego panna do oddania zaraz. Narutowicza 47/33, prawa oficyna, II p.

DUŻY pokój elegancko umeblowany dwum osobom tanio odnajmę. Nowo-Cegielniana 28, m. 6.

MADEMOISELLE Marie enseigne and. d. d. g. français allemand. Traugutta Nr. 15, I etg.

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków, 6-go Sierpnia 14, m. 28 u p. Kona, lewa oficyna, godzina 2-4.

WSKUTEK kryzysu bardzo tanio udziela lekcji gry fortepianowej. Początkującym zł. 1 za lekcję. Al. Kościuszki 31, m. 16.

LADY (experienced English teacher) with dipl. of London School gives English lessons in small groups. Nowo Cegielniana m. P. Ruckalskiej 12 parter, at home 7-8.

ABSOLWENTKA udziela lekcji 1.50 godzina. Gdańska 21, ostatnie wejście, III-cie piętro, m. 40.

Posady

Poważna Instytucja
PRZYJME KILKA PAŃ
 wymownych do pracy reprezentacyjnej na dobrych warunkach. Zarobek dzienny od 30 do 50 zł. posada stała, wyszkolenie na miejscu, później awans i stała pensja.
 Zgłoszenia z dokumentami w środę i czwartek od 10-12 i od 3-5. Cegielniana 40, I p., front.

FRYZJERKA i manicurzystka zdolna, młoda, poszukuje od zaraz posady. Zgłoszenia pod „Z. Z.” do „Republiki”

POTRZEBNY wykwalifikowany sympatyczny subjekt damsko - męski i manicurzystka natychmiast. Piotrkowska 59, fryzjer.

GOSPODYNI dobra kucharka ze światwami poszukuje w lepszym domu pracy. Of. do „Republiki” pod „Sumienna”

POTRZEBNY chłopiec do posług do fryzjera. Piotrkowska 17.

FRYZJER damsko - męski poszukuje posady. Oferty „Republika” pod liter. „R. L.”

POSZUKIWANA odpowiednio inteligentna dziewczyna na kilkogodzinny spacer codzienny z niemowlęciem. Oferty sub „I. R.”

Matrymonialne.

PANIA, która czekała w niedziele wieczór o 9-ej na przystanku róg Kopernika i Gdańskiej pragnęłabym poznać i prosię o pod. miejsca spotk. sub „Przypadek” do „Republiki”.

Zagubione dokum.

FLORENTYNA Bėbenek, zgubiła paszport wyd. w Wierzbniku. 13

ZAGUBIONY kwit kaucyjny z Elektrowni Łódzkiej Żeliga Borsztajn, ul. Pomorska 4.

ABRAM Frajndlich, Zgierska 12, zgubił kwit kaucyjny z Elektrowni na zł. 40.

EWA Kwarciańska, Rzgowska 15, zgubiła legitymację, wyd. przez P. U. P. P.

ZAGINAŁ piesek foxsjerek, wabi się Tutuś. Przeprowadzić za wynagrodzenie. Południowa 67, do portiera. 12

WACŁAW Głabski, Stare Rokicie, zgubił książeczkę wojskowa, wydaną w P. K. U. Łódź powiat.

Lokale

POKÓJ z kuchnią bez odstepnego do wynajęcia. Wiadomość Piotrkowska 93 2. 9. front.

LOKALE, mieszkania, sklepy, pokoje z klatki schodowej, poleca biuro „Polar”. Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

LOKAL sklepowy, nieduży z oknem wystawowym na odcinku Piotrkowskiej pomiędzy Zawadzka a 6-go Sierpnia poszukiwany od zaraz. Oferty do „Republiki” pod „L. K.”

3 POKOJE z kuchnią z wszelkimi wygodami do oddania. Sienkiewicza 52, m. 32.

DWUOKIENNY pokój z telefonem do wynajęcia. Na żądanie pianino, Dzwon 186-51.

Nauka i wychowanie

WZNOWIŁ lekcje niemieckiego absolwent niemieckiego gimnazjum mag. praw Markowicz, Cegielniana 7, m. 7. Konwersacja, literatura, przygotowanie do matury.

WYKWALIFIKOWANA wychowawczyni, z wieloletnią praktyką, znajomościami kursu frebrowskiego (wysztalcenie wyższe) poprowadzi komplet prywatny, ewentualnie zajmie się jednym dzieckiem przed południem. Oferty: sub „Rutynowana” — „Republika”.

Betté-Radjo
wł. Jerzy Betté
 Piotrkowska 81. tel. 164-89.
 Sprzedaż aparatów i artykułów radiotechnicznych.
 Modernizacja i elektryfikacja starych odbiorników. — Warsztaty reperyjacyjne na miejscu.
 Ładowanie akumulatorów z bezpłatną dostawą do domu.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęcia Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 1.22-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68.148.

Prenumerata „II. Republiki”
 od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr. z przesyłką pocztową w kraju zł 6.50 zagranicą zł 10 „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia:
 ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt) W IKSICIE: 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt) NA STR. LEJ: 2.- za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt) Zarecz. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ścia kursu frebrowskiego (wysztalcenie wyższe) poprowadzi komplet prywatny, ewentualnie zajmie się jednym dzieckiem przed południem. Oferty: sub „Rutynowana” — „Republika”.

10 groszy najmniejsze zł 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Sluszne reklamacje beda uwzględniane, o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści, co pierwsze. Omyłki, które zasądzi, że zmierzana treść ogłoszenia nie upoważnia do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odp. w. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 19 i 64.